

Temach Tzedek
Ohr HaTorah
Vayikra

And he shall slaughter it	וְשַחַט אֹתוֹ
on the side of the altar	עַל-יָרֵךְ הַמִּזְבֵּחַ
northward	צָפֹנָה
before Hashem (Leviticus 1:11)	(לִפְנֵי ה') (וּיקרא א':י"א)
A different explanation: "A fresh olive tree, fair with goodly fruit" (Jeremiah 11:16) — this is what is written: "Beautiful for situation, the joy of the whole earth, is Mount Zion, on the sides of the north, the city of the great King" (Psalms 48:3).	ד"א: זֵית רַעֲנָן יָפֶה פְּרֵי תֵאֵר (ירמיהו י"א:ט"ז), הַהוּא דְכַתִּיב: יָפֶה נוֹף מְשׁוּשׁ כָּל הָאָרֶץ, הֵר צִיּוֹן, יִרְכָּתִי (צִפּוֹן, קִרְיַת מֶלֶךְ רַב (תהלים מ"ח:ג').
"Beautiful for situation" — this is a Greek expression; they call a bride "nōfi."	יָפֶה נוֹף — לְשׁוֹן יוֹנִי, קוֹרִין לְפֶלֶה נוֹפִי
"The joy of the whole earth" — because no one in Israel was distressed when the Beis HaMikdash stood, for a man would enter full of sins, offer a sacrifice, and be atoned.	מְשׁוּשׁ כָּל הָאָרֶץ — שְׁלֹא הָיָה מִיִּשְׂרָאֵל מִצָּר כְּשֶׁהָיָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ קַיָּם, לְפִי שֶׁהָיָה אָדָם נִכְנָס לְשֵׁם מְלֹא עֲוֹנוֹת, וּמִקְרִיב קָרְבָּן וּמִתְכַּפֵּר לוֹ
There is no joy greater than this — that he would leave a righteous man.	אֵין שִׂמְחָה גְדוֹלָה מִזֶּה — שֶׁהָיָה יוֹצֵא צַדִּיק
This is what is meant by: "Beautiful for situation, the joy of the whole earth."	הֵנָּה: יָפֶה נוֹף מְשׁוּשׁ כָּל הָאָרֶץ
It is written: "You said: I am perfect in beauty." You said it — but others do not say it.	כְּתִיב: צוּר אֶת אֶמְרָתִי: אֲנִי כָלִילַת יָפִי — אֶת אֶמְרָתִי, אֲבָל אֲחֵרִים אֵינָם אוֹמְרִים
But regarding Jerusalem — all declare her praise, as it is said: "Is this the city of which they say: Perfect in beauty?" (Lamentations 2:15)	אֲבָל יְרוּשָׁלַיִם — הַכֹּל אוֹמְרִים שְׂבָחָהּ, שְׁנֹאֲמַר: הֲזֹאת הָעִיר שֶׁיֹּאמְרוּ כָלִילַת יָפִי
And it is written: "Mount Zion, on the sides of the north, the city of the great King" — the place where sacrifices are offered, as it is said: "And he shall slaughter it on the side of the altar northward" (Leviticus 1:11).	וְכַתִּיב: הֵר צִיּוֹן, יִרְכָּתִי צִפּוֹן, קִרְיַת מֶלֶךְ רַב — מְקוֹם שֶׁמִּקְרִיבִין בּוֹ קָרְבָּנוֹת, שְׁנֹאֲמַר: וְשַחַט אֹתוֹ עַל יָרֵךְ (הַמִּזְבֵּחַ צָפֹנָה) (וּיקרא א':י"א)
Therefore it says: "A fresh olive tree, fair with goodly fruit." Just as oil illuminates, so does Hashem illuminate the entire world, as it says: "Nations will walk by your light" (Isaiah 60:3).	לְפִיכָּה נֹאמַר: זֵית רַעֲנָן יָפֶה פְּרֵי תֵאֵר — כְּשֵׁם שֶׁהַשֶּׁמֶן מְאִיר, כֹּךְ הַקֶּבֶד"ה מְאִיר לְכָל הָעוֹלָם, שְׁנֹאֲמַר: וְהִלְכוּ (גוֹיִם) לְאוֹרְךָ (ישעיהו ס':ג')
Therefore Israel are called "a fresh olive tree" — for they give light to all.	לְכָךְ נִקְרְאוּ יִשְׂרָאֵל: זֵית רַעֲנָן — שֶׁהֵם מְאִירִים לְכָל
And see further on this in Rashi on Tehillim there, and in the Midrash on Tehillim there as well.	וְעֵינֵינוּ מֵזֶה גַם-כֵּן בְּפִירוּשׁ רַשִׁי בְּתַהֲלִים שָׁם, וּבְמִדְרָשׁ תַּהֲלִים שָׁם

Temach Tzedek
Ohr HaTorah
Vayikra

“Mount Zion, on the sides of the north” — but is it really in the north? Is it not in the south? Rather, it is that one stood in the north and offered his sin-offering, which is slaughtered in the north, as it is said: “And he shall slaughter it on the side of the altar northward” (Leviticus 1:11).	הר ציון, ירפתי צפון — וכי בצפון הוא? והלא אינו אלא בדרום? אלא בצפון היה עומד ומקריב חטאתו, ונשחט בצפון, שנאמר: וישחט אותו על־יָדוֹ המזבח (צפונה) (ויקרא א':י"א).
And it was brought in the Yalkut there as well.	והובא בילקוט שם
And it is possible to explain that “Beautiful for situation” refers to the concept of a bride — and what is the connection between this and “the sides of the north,” which is the place of the sacrifices? And what is the connection to “A fresh olive tree, fair with goodly fruit”?	ויש לומר, דמפרש “יפה נוף” על בְּחִינַת כְּלָה, ומה ענין זה ל“ירפתי צפון” — שהוא מקום הקרבות? וגם מה “ענין זה ל“זית רענן יפה פרי תאר
It must be because regarding Mount Zion it is written “Beautiful for situation,” and likewise regarding the olive it is written “beautiful fruit.”	וצריך לומר: משום דגבי הר ציון כתיב “יפה נוף”, וכמו כן גבי זית כתיב “יפה פרי
And see regarding the matter of “a fresh olive tree,” that Israel are called by this name	וענין מענין זית רענן שנקראו כן ישראל
in Menachos chapter 5, 53b (Menachos ע"ב דנ"ג ע"ב)	במנחות פ"ה דנ"ג ע"ב
and see what is written in Likkutei Torah, Parshas Naso, in the discourse beginning “Explanation of the verse ‘So shall you bless...’”	ועמ"ש בלקוטי תורה פ' נשוי בד"ה ביאור על פסוק כה תברכו
and there, at the end of that section, regarding the words of our Sages on the verse	ושם סוף פרגרף בענין מאמר רז"ל על פסוק
“A land of fresh olive oil” — a land in which most of its measures are based on olives	ארץ זית רענן — ארץ שרב שיעוריה בזיתים
And one could say this connects with what is written in the Zohar I, Vayigash 206b, on the verse	ואפשר לומר על דמה שכתוב בזהר ח"א ויגש דף ר"ו ע"ב, על פסוק
“For behold, the kings assembled...”	כי הנה המלכים נועדו כו'
and this is the language:	זוהי לשונו
Rabbi Yehuda said: This is the secret of faith, for when will is found and connection is crowned as one	אמר ר' יהודה: רזא דמהימנותא הקא, דהא כד רעותא אשתכח וקשורא אתעטר כחדא
this is for the opening of the treasure, and this for the gathering and collecting within	דא לאפתחא אוצרא, ודא ללקטא ולמכנש בגויה
and then — “For behold, the kings assembled” — two holy worlds, the upper world and the lower world	וכדין: כי הנה המלכים נועדו — תרין עלמין קדישין: עלמא עילאה ועלמא תתאה

Temach Tzedek
Ohr HaTorah
Vayikra

(And see in Torah Or, Parshas Bereishis, in the discourse beginning “To understand the concept of the blessings...”	ועין בתורה אור פ' בראשית בד"ה להבין ענין (הברכות)
where it explains the idea of the concealed world and the revealed world — see there.	ששם פירש ענין עלמא דאתפסא ועלמא דאתגליא (— יעו"ש)
and this is the idea of “two worlds,” the upper world and the lower world, mentioned here in the Zohar	וזהו ענין תרין עלמין — עלמא עילאה ועלמא תתאה, הנזכר כאן בזוהר
“They passed together” — a secret of the matter: when they are united as one, then “they passed together”	עברו יחדו — רזא דמלה: דכיון דמתחברין כחדא — כדיון עברו יחדו
because all the sins of the world cannot be subdued until they unite as one, as it is written: “and passes over transgression.”	בגלל דכל חובין דעלמא לא אתעברו לאכפא עד דמתחברו כחדא, דכתיב: ועובר על פשע
And according to this: “they passed together” — the sins passed and were atoned for, for then all faces shine, and all sins are removed	ועל דא: עברו יחדו — עברו אינון חובין, ואתפפרו, בגלל דהא כדיון כל אנפיו נהורין, וכל חובין אתעברו
And the explanation of the Mikdash Melech there is: like the law of two worlds becoming unified as one. The explanation is: they are Z”A and Nukva (Ze’ir Anpin and Malchus), and they are the “kings who assembled,” and through this they “passed together”—meaning the sins passed and were atoned.	ופירוש המקדש מלך שם: כדיון תרין עלמין מתחברין כחדא. פירוש: הם זו"ן, והם המלכים שנועדו, ועל-ידי זה. “עברו יחדו” — עברו אינון חובין ואתפפרו
And the reason can be explained as written in Likkutei Torah on the discourse “Tiku BaChodesh Shofar” for Rosh Hashanah, Part 2: that through this supernal will, which is far above the chain of creation (hishtalshelus), all lackings and blemishes are filled.	והטעם יש לומר כמו שכתוב בלקוטי תורה בדבור המתחיל “תקעו בחודש שופר” דראש השנה פרק ב', שעל-ידי רצון זה העליון למעלה מעלה מהשתלשלות — מתמלא כל החסרונות והפגמים כו'
And like the analogy of a river that was destroyed and dried up: when they want to refill it, they dig into the depth of the source from where it flows, and through that, the river returns and is refilled—see there.	ובמשל הנהר שנגרר ויבש — ששורצים למלאותו, חופרים בעומק מקום הנובע, שעל-ידי זה חוזר ומתמלא הנהר כו' — יעין שם
And similarly is the matter of “For behold, the kings assembled”—this is the concept of the drawing down of “a river goes out from Eden to water the garden” (Bereishis 2:10), as is known.	וכן כמו כן ענין “כי הנה המלכים נועדו” — זהו ענין המשכת ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן כנודע (בראשית ב:').

Temach Tzedek
Ohr HaTorah
Vayikra

And the root of this drawing down extends from the level of “Eden haElyon,” which is the level of “b’Eden mikedem” (in Eden from before), which is the level of Chochmah Ila’ah (supernal wisdom) called Eden, and from the level of Kesser (crown), which is called “Kedem” (primordial), which receives from the Primordial One (Kadmono shel Olam).	ושַׁרְשׁ הַמְשָׁכָה זו נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת עֵדֶן הָעֶלְיוֹן – וְהוּא בְּחִינַת “בְּעֵדֶן מִקְדֶּם”, שֶׁהוּא בְּחִינַת חֻכְמָה עִילָאָה הַנִּקְרָאת “עֵדֶן”, וּמִבְּחִינַת כֶּתֶר שֶׁהוּא בְּחִינַת “קֶדֶם”, שֶׁמִּקְבֵּל מִקְדָּמוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם.
And in the Remez section of the Zohar there on Parshas Vayigash in the explanation of “when the will is found”—this refers to Mazal and “Notzer Chesed” (the preserver of kindness), the root of the Chassadim (kindnesses), and this is the Supernal Will.	וּבְהַרְמֵז נֶשֶׁם בִּזְהַר פְּרִשְׁת וַיִּגַּשׁ, בְּפִירוּשׁ “כָּד רְעוּתָא אֲשֵׁתְפַח” – שֶׁהוּא מִזְל וְ”נוֹצֵר חֶסֶד” שֶׁרֵשׁ הַחֲסָדִים, וְהוּא סוּד רְצוֹן הָעֶלְיוֹן כו’.
And therefore, through this, all blemishes are filled.	וְלָכֵן עַל־יְדֵי זֶה מִתְמַלְאִים כָּל הַפְּגָמִים.
And behold it is further stated there in the Zohar, and this is its language: “Rabbi Chiyya said: This secret is in the rectification of the offering, for when the offering is brought and everything is satisfied, and each one as appropriate to him, then all becomes unified as one, and all faces shine, and one bond is found.”	וְהִנֵּה אֵיתָא עוֹד נֶשֶׁם בִּזְהַר, וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: “רַבִּי חִיַּיא אָמַר: רִזָּא דָא בְּתִיקוּנָא דְקִרְבָּנָא – אִיהוּ, דְּהָא כָּד קִרְבָּנָא אֲתִקְרִיב וְכוּלָא מְסַתְפָּקִין, וְכָל חַד וְחַד כְּדָקָא חֲזִי לִיה – כְּדִין אֲתִקְשֵׁר כְּלָא כְּחֶדָא, וְכָל אַנְפִּין נְהוּרִין, וְקִשּׁוּרָא חַד אֲשֵׁתְכַח.”
“And then ‘the kings assembled and were brought together as one to atone for sins and to pass over them,’ and then ‘the kings assembled and were unified together; they passed together to illuminate all faces.’”	”וְכִדִּין הַמְּלָכִים נוֹעְדוּ וְאִזְדָּמְנוּ כְּחֶדָא לְאַכְפָּרָא עַל חוּבִין וּלְאַעְבָּרָא עַל־יְהוּ, וְכִדִּין הַמְּלָכִים נוֹעְדוּ וְאֲתִקְשְׁרוּן כְּחֶדָא – “עָבְרוּ יַחַד” לְאַנְהָרָא כָּל אַנְפִּין.”
And the Mikdash Melech there writes that Rabbi Chiyya is not disagreeing with the Tikkunei Zohar but is explaining when the true unification of Z”A and Nukva occurs—it is when Israel engages in sacrifices.	וְכַתֵּב הַמִּקְדָּשׁ”שׁ מֶלֶךְ נֶשֶׁם: רַבִּי חִיַּיא לֹא פָּלִיג עַל הַתִּיקוּנֵי זֹהַר, אֲלֵא שֶׁמִּפְרָשׁ אֵימָתִי הוּא זְוִיג זו”ן בְּאַמֶּת – כְּשִׁישְׁרָאֵל עוֹסְקִין בְּקִרְבָּנוֹת.
And the Zohar there explains that this is the matter of “Vayigash eilav Yehudah” (Bereishis 44:18), for Yehudah is Malchus, and see what is written in the discourse “Yehudah Atah Yoducha Achecha.” And Yosef is the Tzaddik, Yesod, from whom light shines into Malchus with additional and abundant illumination.	וּמִפְרָשׁ הַזֹּהַר נֶשֶׁם שְׁנֵהוּ עֲנִין “וַיִּגַּשׁ אֵלָיו יְהוּדָה” – כִּי יְהוּדָה הוּא מַלְכוּת, וְרֹאֶה מָה שֶׁכְּתוּב בְּדַבְּרוֹ הַמִּתְחִיל “יְהוּדָה אַתָּה יוֹדוּךָ אֲחִיךָ”. יוֹסֵף – זֶהוּ צַדִּיק, יְסוֹד עוֹלָם, שֶׁמִּמֶּנּוּ מֵאִיר תּוֹסֶפֶת וְרִיבּוּי הָאוֹר בְּבְחִינַת מַלְכוּת.
And see also on the verse “Ben Porat Yosef,” and this is the idea of “For behold, the kings assembled.”	וַעֲיֵן עַל הַפְּסוּק “בֶּן פּוֹרַת יוֹסֵף”, וְהוּא עֲנִין “כִּי הִנֵּה הַמְּלָכִים נוֹעְדוּ”.

Temach Tzedek
Ohr HaTorah
Vayikra

And see in Midrash Rabbah, the beginning of Parshas Vayigash, it also interprets the verse “For behold, the kings assembled” (Tehillim 48:5) regarding Yosef and Yehudah. And see more on this in Torah Or on the maamar “Vayigash Eilav Yehudah.”	וראה במדרש"ש רבה ריש פרשת ויגש – מפרש גם כן פסוק "כי הנה המלכים נועדו" על יוסף ויהודה, וראה. מזה בתורה אור בדבור המתחיל "ויגש אליו יהודה".
And on this unification, the Zohar interprets the verse “Yafeh Nof...” (Tehillim 48:3) and these are its words:	ועל יחוד זה מפרש שם הזהר פסוק "יפה נוף כו", וזה: לשונו
“Rabbi Abba opened and said: ‘Yafeh Nof, joy of all the earth, Mount Tzion, the farthest north, city of the Great King’—this verse is the secret of faith. ‘Yafeh Nof’—this is Yosef the Tzaddik, as it is written of him (Bereishis 39:6), ‘And Yosef was handsome in form and handsome in appearance.’”	“רבי אבא פתח ואמר: ‘יפה נוף משוש כל הארץ, הרציון נרפתי צפון, קרנית מלך רב’ – האי קרא רנא דמהימנותא איהו. ‘יפה נוף’ – דא איהו יוסף הצדיק, דכתיב ביה (בראשית ל”ט:ו): ‘ויהי יוסף יפה תאר ויפה מראה’.
“‘Joy of all the earth’—this is the joy above and below. ‘Mount Tzion, farthest north’—because in its portion stands the Mishkan of Shiloh. ‘Mount Tzion’—that is Yerushalayim. ‘Farthest north’—indeed, above and below.”	“משוש כל הארץ” – איהו חדוה וחדו לעילא ולתתא. “הרציון נרפתי צפון” – בגין דבתילקיה קאים משכנא דשילה. “הרציון” – דא ירושלים. “נרפתי צפון” – הכי הוא ודאי לעילא ולתתא
“‘City of the Great King’—this is the place that is prepared to receive the Great King, which is the Supernal King over all, the Holy of Holies (Kodesh HaKodashim).”	“קרנית מלך רב” – אתרא איהו מתמקן לקביל מלך רב, דא מלכא עילאה דכלא, קדשי הקדשים
“For from there comes all illumination and all blessings and all joy of everything. For from there all faces are illuminated, and from the Beis HaMikdash blessing flows; from there blessings go out to the entire world, for the whole world is blessed from there.”	דהא מתמן אתי כל נהירו וכל ברכאן וכל חידו דכולא. דהא מתמן נהרין כל אנפין. ובית מקדשא מתברך, מתמן נפקי ברכאן לכל עלמא. דהא כל עלמא מתמן אתברך
And also see further about the concept of “Yafeh Nof, joy...” in Zohar, end of Parshas Va’eschanan (Devarim 3:23), volume 3, page 272b, and in Tikkunei Zohar, Tikkun 21, page 55a.	ועוד ראה מעגן “יפה נוף משוש” בזהר סוף פרשת ואעשה (דברים ג:כ”ג), דף ר”ב ע”ב, ובתיקוני זהר. תיקון כ”א, דף נ”ה ע”א
And behold, mitzvos are called “holy” [קדש]—“He sanctified us with His commandments.” And the concept of “farthest north” is that it is where the korbanos are slaughtered, which are called “most holy” (קדשי קדשים). And through this one draws from the level of the Supernal King, Who is the Kodesh Kodashim.	והנה המצוות נקראות “קדש” – “אשר קדשנו במצוותיו”. ועגן “נרפתי צפון” – ששם שוחטים הקרבנות, שנקראו “קדשי קדשים”. הנה על ידי זה ממשיכים מבחינת מלכא עילאה דכלא – קדשי הקדשים

Temach Tzedek
Ohr HaTorah
Vayikra

And see his explanation on this in Zohar, beginning of Parshas Yisro (Shemos 18:1), volume 2, page 67b—that it is Binah in which is the revelation of Atik Yomin.	וראה פירושו בזהר ריש פרשת יתרו (שמות י"ח:א'), דף ס"ז ע"ב – שהוא בינה שבה התגלות עתיק יומין.
And since this is a drawing from the level of the Kodesh Kodashim, therefore through it all blemishes in the mitzvos are filled—blemishes that affect the Supernal Kodesh, as explained in Likkutei Torah, in the discourse “Shabbas Shabbason Hu Lachem,” and there in chapter 4.	וכיון שזו היא המשכה מבחינת קדשי הקדשים – לכן על-ידי זה מתמלאים כל הפגמים של המצות, שנוגעים בקדש העליון, על-דרך שנתבאר בלקוטי תורה בדבור המתחיל “שבת שבתון הוא לכם,” ושם בפרק ד’
And see what is written similarly elsewhere, in the glosses on the verse “And Moshe spoke to the heads of the tribes.”	ועין מה שכתוב מזה גם-כן במקום אחר – בהגהות על הפסוק “וידבר משה אל ראשי המטות”
And therefore, it is “the joy of all the earth,” as explained in Likkutei Torah on the verse “Sos Asis BaHashem,” and also what is written elsewhere on the verse “And as a bridegroom rejoices over his bride, so shall your G-d rejoice over you” (Yeshayah 62:5).	ולכן הוא “משוש כל הארץ” – כמו שנתבאר בלקוטי תורה על הפסוק “שוש אשיש בה,” ומה שכתוב במקום אחר על הפסוק “ומשוש חתן על כלה – ישיש.” (עליה אלקנה” (ישעיה ס"ב:ה)
And “Yasis” (He will rejoice) means that He also causes others to rejoice, as explained in Shnei Luchos HaBris (Shlah) in the introduction to Torah SheB’Ksav, page 266b.	וישיש – הפירוש שמשמח גם-כן לאחריו, וכמו שכתוב בשל”ה בהקדמה לתורה שבכתב, דף רס"ו ע"ב.
Therefore, from this comes rejoicing in Hashem (ה').	ולכן מזה נמשך “משוש בה”
However, the Midrash Rabbah on Parshas Tetzaveh mentioned above argues with the Zohar, for the Zohar interprets “Yafeh Nof” (Tehillim 48:3) about Yosef, who is the Tzaddik, the foundation of the world (Yesod).	רק שהמדך”ש רבה דפרשת תצוה הנ”ל מחולק עם הזהר, דהזהר מפרש “יפה נוף” על יוסף שהוא צדיק יסוד עולם.
And see more on this in Pardes, under the entry “Yafeh Nof,” and so too in Ma’aseh Avraham, letter Yud, section 12.	ועין מזה בפרדס, ערך “יפה נוף,” וכן כתוב במעשה אברהם אות יו”ד סעיף י”ב
And the Midrash Rabbah interprets it regarding the feminine aspect, which is Knesses Yisrael, called “the bride,” and also called “Yafeh Nof,” as it is written (Shir HaShirim 1:15), “Behold, you are beautiful, my beloved,” and (ibid. 2:10), “Arise, my beloved, my beautiful one.”	והמדך”ש רבה מפרשו על בחינת נוקבא, שהיא כנסת ישראל, הנקראת בשם “כלה,” ונקראת גם-כן “יפה נוף” – כמו שכתוב (שיר השירים א’ ט”ו): “הנה יפה רעיתי,” וכתוב (שם ב’ י’): “קומי לך רעיתי יפתי”
And the concept of this beauty is the inclusion of the three “colors” (attributes), which are love, fear, and the arousal of compassion, etc.	וענין יופי זה – הוא התכליות מג’ גוונים, שהם אהבה, יראה, והתעוררות רחמים כו’

Temach Tzedek
Ohr HaTorah
Vayikra

And see what is written in Likkutei Torah, in the maamar “Ki Seitzei” for Rosh Hashanah, on the subject of the beautiful captive woman (Eshet Yefas Toar), and in Shir HaShirim, in the maamar “Hinech Yafah Ra’ayasi.”	ועינן מה שכתוב בלקוטי תורה בדבור המתחיל “כי תצא” דראש השנה – בענין אשת יפת תואר, ובשיר השירים בדבור המתחיל “הנהך יפה רעיתי”
And through this is drawn from above as well—from the level of the supernal beauty.	ועל-ידי זה נמשך מלמעלה גם-כן מבחינת היופי העליון
And on this it is said (Yirmiyahu 11:16), “A fresh olive tree, beautiful with good fruit,” which is the level of Yesod, and this is the level of Yosef, etc.	ועל זה נאמר (ירמיהו י”א:ט”ז): “זית רענן יפה פרי תארו” – שהוא בחינת יסוד, והוא בחינת יוסף כו’
And he is the one who brings added and abundant light of wisdom and daas (understanding) into Knesses Yisrael, which is called “the bride”—this is the concept of “Or Zarua Latzaddik” (Tehillim 97:11), etc.	והוא המביא תוספת וריבוי אור החכמה והדעת בכנסת ישראל, הנקראת “כלה” – בחינת “אור זרוע לצדיק” כו’
And this is the matter of “shemen zayis” (olive oil), which is illumination, as written in Midrash Rabbah, beginning of Parshas Tetzaveh mentioned above.	והינו ענין “שמן זית” – שהוא מאור, כמו שכתוב במדרש “ש רבה ריש פרשת תצוה הנ”ל
And see more on the matter of oil in Likkutei Torah, in the maamar “Behaaloscha Es HaNeiros” for Rosh Hashanah, section 5.	ועינן מענין שמן בלקוטי תורה בדבור המתחיל “בהעלותך את הנרות” דראש השנה, סעיף ה’
And see in Zohar III, Parshas Vayikra, 7b, on the verse “Like the good oil,” etc., and there on 8a, regarding “oil and incense gladden the heart,” and in the beginning of Parshas Shemini, 39a.	ועינן בזוהר חלק ג’, פרשת ויקרא, דף ז’ ע”ב, על הפסוק “בשמן הטוב כו’”, ושם דף ח’ ע”א – בענין “שמן וקטורת שמח לב”, וריש פרשת שמני דף ל”ט ע”א
And see in Pardes, under the entry “Shemen,” and in Ma’aseh Avraham, letter Shin, section 48.	ועינן בפרדס – ערך “שמן”, ובמעשה אברהם אות שי”ן, סעיף מ”ח
And see further about the concept of oil in the Siddur, in the wedding discourses beginning with “Sos Tasis VeTagel HaAkarah,” on the topic of “And His feet shall stand on that day on the Mount of Olives” (Zechariah 14:4).	ועוד ראה מענין שמן בסדור בדרושי חתונה סדר הדבור המתחיל “שוש תשיש ותגל העקרה”, בענין “ועמדו רגליו ביום ההוא עליהר הזיתים” (זכריה י”ד:ד’)
And in Likkutei Torah on Shir HaShirim, in the maamar “Tze’enah URe’enah B’nos Tziyon,” for Rosh Hashanah, Chapter 5, on the topic of “to brighten the face with oil.”	ובלקוטי תורה על שיר השירים, בדבור המתחיל “צאנה וראינה בנות ציון” דראש השנה פרק ה’, בענין “להזהיל פנים משמן”
And this is the concept of what our Sages said regarding the order of the arrangement (of the Temple service): that after the blood of the Tamid offering came the preparation of the two lamps, etc.	וזהו ענין מאוּזל בענין סדר המערכה – שאחר דם התמיד היתה הטבת שתי נרות כו’

Temach Tzedek
Ohr HaTorah
Vayikra

This is a drawing from the level of “a fresh olive tree, beautiful with good fruit” (Yirmiyahu 11:16), which is the level of “Yafeh Nof,” etc., “Yarkesei Tzafon.”	הַמְשָׁכָה מִבְּחִינַת “זֵית רֵעָנָן יָפֵה פְּרִי תֹאֵר” (ירמיהו י"א:ט"ז), בְּבְחִינַת “יָפֵה נוֹף” כו', “יִרְכְּתִי צִפּוֹן”
And see more on this in Torah Or, in the maamar “BeChaf Hei B’Kislev Yomei DeChanukah,” and in Ma’aseh Avraham, letter Yud, section 45: “Yarkesei Tzafon” is called Yesod of Knesses Yisrael, which is hidden between its Netzach and Hod. End quote.	וְעֵינָן מֵזֶה בְּתוֹרָה אוֹר בְּדַבּוּר הַמִּתְחִיל “בְּכ”ה בְּכֶסֶל וְיוֹמֵי דְחִנּוּכָה”, וּבְמַעֲשֵׂה אַבְרָהָם אוֹת יו"ד סְעִיף מ"ה: “יִרְכְּתִי צִפּוֹן” נִקְרָא יְסוֹד דְּכִנְסַת יִשְׂרָאֵל – הַצִּפּוֹן בֵּין נִצְח וְהוֹד שְׁלֵה. עַכ"ל
And this too is the concept of “Har Tziyon Yarkesei Tzafon” (Tehillim 48:3), which is also explained in Ma’aseh Avraham, letter Hei, section 6, as referring to the Yesod of Knesses Yisrael—see there.	וְזֶהוּ גַם-כֵּן עֲנָנוּ “הַר צִיּוֹן יִרְכְּתִי צִפּוֹן” (תהילים מ"ח:ג'), דְּפִירוּשׁ גַּם-כֵּן בְּמַעֲשֵׂה אַבְרָהָם אוֹת ה' סְעִיף ו'. – שֶׁהוּא יְסוֹד דְּכִנְסַת יִשְׂרָאֵל – יַעֲנִין שָׁם
And the meaning of “Yesod of Knesses Yisrael” is that which receives the Chochmah and Daas, and is in a state of bittul (self-nullification) and an empty vessel to receive the light and flow of Chochmah from the mashpia (source), as explained elsewhere in the discourse “HaNosein LaSechvi Vinah.”	וּפִירוּשׁ “יְסוֹד דְּכִנְסַת יִשְׂרָאֵל” – רִצּוֹן לוֹמֵר: מֶה שֶׁהַמְּקַבֵּל אֶת הַחֻכְמָה וְהַדַּעַת, הוּא בְּבְחִינַת בִּטּוּל וְכֵל רִיקוֹן לְקַבֵּל אוֹר הַשְׁפָּעַת הַחֻכְמָה שֶׁל הַמְּשַׁפִּיעַ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּמָקוֹם אַחֵר בְּדִירוּשׁ “הַנּוֹתֵן לַשְּׁכִי בִינָה”
And see in Torah Or on Parshas Mishpatim, in the maamar “Lo Sihyeh Meshakeilah VaAkarah,” regarding the cup of blessing, and in Likkutei Torah in the maamar “Simeni KaChosam,” regarding the concept of an engraved seal from below.	וְעֵינָן בְּתוֹרָה אוֹר פְּרִשְׁת מִשְׁפָּטִים בְּדַבּוּר הַמִּתְחִיל “לֹא תִהְיֶה מִשְׁכָּלָה וְעֶקְרָה” – בְּעֲנָנָן כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה, וּבִלְקוּטֵי תוֹרָה בְּדַבּוּר הַמִּתְחִיל “שִׁמְנִי כַחוֹתָם” – בְּעֲנָנָן “חֹתָם שׁוֹקֵעַ” שֶׁמְלַמֵּטָה
And there it is explained that the making of this vessel to be a truly empty vessel is through Gevurah.	וְשָׁם נִתְבָּאֵר שֶׁעֲשִׂיָּה זוֹ שִׁיָּהָא בְּבְחִינַת “כֵּלִי רִיקוֹן” מִמֶּשׁ – זֶהוּ עַל-יְדֵי בְּחִינַת גְּבוּרָת
And this is “Sechvi” (שְׁכִי), whose numerical value is the same as “Gever El” (גְּבֵר אֵל)—the level of Gavriel.	וְזֶהוּ “שְׁכִי” – גִּימְטְרִיָּא “גְּבֵר אֵל” – בְּחִינַת גְּבִרְיָאֵל
And see further below, section 2, regarding “Ki Gavar Aleinu Chasdo” (Tehillim 117:2), and therefore it is appropriate that it is called specifically “Yarkesei Tzafon.”	וְעֵינָן לְקַמְן סְעִיף ב' בְּעֲנָנָן “כִּי גָבַר עָלֵינוּ חֶסְדּוֹ” (תהילים קי"ז:ב'), וְלָכֵן אֵתִי שְׁפִיר שֶׁנִּקְרָא “יִרְכְּתִי צִפּוֹן” דִּנְקָא
And see Zohar III, 118b, regarding “He places his bed between north and south,” etc.	וְעֵינָן זוֹהַר חֵלֶק ג', דָּף קי"ח ע"ב – בְּעֲנָנָן “הַנּוֹתֵן מִטָּתוֹ בֵּין צִפּוֹן לְדָרוֹם” כו'
And this means that the making of this empty vessel is through the attribute of “Tzafon” (north).	וְהֵינּוּ שֶׁעֲשִׂיָּת כֵּלִי רִיקוֹן – זֶהוּ עַל-יְדֵי בְּחִינַת “צִפּוֹן”
And also Yosef is called “Tzafnas Paneiach” (Bereishis 41:45), as will be explained below, section 2.	וְגַם יוֹסֵף נִקְרָא “צָפְנַת פָּנֵיָאֵחַ” (בראשית מ"א:מ"ה) – כְּדִלְקַמְן סְעִיף ב'

Temach Tzedek
Ohr HaTorah
Vayikra

קצור	
Summary. The explanation of what is written, “For behold, the kings assembled” (Tehillim 48:5), and through this the sins passed and were atoned—because this drawing down fills the blemishes.	קצור. פירוש מה שכתוב “כי הנה המלכים נועדו” (תהילים מ"ח:ה), ועל-ידי זה “עברו” ונתכפרו העונות. – כי המשכה זו ממלא הפגמים.
“And a river goes forth...” (Bereishis 2:10), and this gathering (of kings) happens through the korbanos (offerings). And this is the matter of “Vayigash Eilav Yehudah” (Bereishis 44:18).	“ונקה יוצא” (בראשית ב':י), ולהיות “נועדו” – זהו על-ידי הקרבנות. והוא ענין “ויגש אליו יהודה” (בראשית מ"ד:יח).
And this is “Yafeh Nof”—Yosef is “handsome in form,” “Yarkesei Tzafon,” the place of slaughtering the Kodshei Kodoshim (most sacred offerings), and through this, atonement is made for blemishes in the level of “Kadosh” of “Asher Kideshanu B'mitzvosav.” And this is according to the Zohar’s explanation.	ונהו “יפה נוף” – יוסף “יפה תאר”, “ירכתי צפון” – שם שחיתת קדשי קדשים. ועל-ידי זה מכפר על הפגמים שבבחינת “קדוש” ד’ אשר קדשנו במצותיו. וזהו לפי פירוש הזהר.
However, the Midrash Rabbah interprets “Yafeh Nof” as referring to the level of the bride, similar to “My beloved, my beautiful one” (Shir HaShirim 2:10).	אד המדרש “ש רבה מפרשו על בחינת “כלה” – על דרך (“רעיתי יפתי” (שיר השירים ב':י).
“My beloved” (רעיתי) means: the one who sustains Hashem through the two daily offerings.	“רעיתי” – פירוש: מה שישאאל מפרנסים לה' בשני תמידין.
And it is called “Har Tziyon Yarkesei Tzafon.” And also, the making of the empty vessel of the receiver—this is through Gevuros.	ונקרא “הר ציון ירכתי צפון”. וגם עשיית הכלי הריקן של המקבל – זהו על-ידי גבורות.
And furthermore, these Gevuros are specifically in the level of Tziyon, as it is written (Tehillim 25:14), “The secret of Hashem is to those who fear Him, and His covenant to inform them.”	ועוד – שהגבורות הללו – זהו בבחינת “ציון” דוקא, כמו שכתוב (תהילים כ"ה:י"ד): “סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם”.
And the drawing down from above—this is the concept of “Zayis Ra’anan Yafeh Pri To’ar” (Yirmiyahu 11:16), the level of “shemen” (oil) that brings light to the world—this is the level of “In Your light we shall see light” (Tehillim 36:10).	והמשכה שמלמעלה – זהו ענין “זית רענן יפה פרי תאר” (ירמיהו י"א:ט"ז), בחינת “שמן” שמביא אורה (לעולם – בחינת “באורך נראה אור” (תהילים ל"ו:י).
And see what is written regarding oil in Torah Or, Parshas Mikeitz, in the maamar “Ki Atah Neiri,” and regarding “when he prepares the lamps,” in the maamar on Chanukah.	ועין מה שכתוב מענין שמן בתורה אור פרשת מקץ, בדבור המתחיל “כי אתה נרי”, ובענין “בהיטיבו את הנרות” – בדבור המתחיל “ענין חנכה”.
(ב)	

Temach Tzedek

Ohr HaTorah

Vayikra

And behold, in Midrash Rabbah on Parshas Vayikra, end of Parshah 2 (Vayikra Rabbah 2:7), on the verse (Vayikra 1:5), “And he shall slaughter the young bull...” and regarding the ram it says, “to the north, before Hashem” (Vayikra 1:11).	(ב) וְהָיָה בְּמִדְרַךְ שֶׁ רִבֵּה פִּרְשֵׁת וַיִּקְרָא סוּף פִּרְשָׁה ב' (ויקרא רבָּה ב' ז'), דָּף קס"ז ע"ב: "וְשַׁחֲט אֶת בֶּן הַבָּקָר וְגו'...", וּבִאֵיל הוּא אוֹמֵר: "צִפּוֹנָה לִפְנֵי ה'" (ויקרא א' י"א).
They said: At the time when Avraham bound Yitzchak his son, Hashem established two lambs—one for the morning, and one for the evening.	אָמְרוּ: בְּשַׁעַה שֶׁעָקַד אַבְרָהָם אֶת יִצְחָק בְּנוֹ – הִתְקִין הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁנֵי כְבָשִׂים, אֶחָד שֶׁל שַׁחֲרִית וְאֶחָד שֶׁל עֶרְבִית.
And so too, whenever the Jewish people would offer the Tamid sacrifice upon the altar and recite this verse, “To the north, before Hashem,” Hashem would remember the binding of Yitzchak.	וְכֵן, כָּל זְמַן שֶׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל מִקְרִיבִים תָּמִיד עַל גְּבִי הַמִּזְבֵּחַ וְקוֹרְאִים אֶת הַמִּקְרָא הַזֶּה – "צִפּוֹנָה לִפְנֵי ה'" – זוֹכֵר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֲקִידַת יִצְחָק.
I call as witnesses heaven and earth: whether among the nations, whether a Jew, whether a man or a woman, whether a servant or maidservant—if they recite this verse “Tzafonah Lifnei Hashem,” Hashem remembers the Akeidah of Yitzchak.	מְעִידֵנִי עָלֵי אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ – בֵּין גּוֹי, בֵּין יִשְׂרָאֵל, בֵּין אִישׁ, בֵּין אִשָּׁה, בֵּין עֶבֶד, בֵּין אֲמָה – קוֹרְאִין אֶת הַמִּקְרָא הַזֶּה "צִפּוֹנָה לִפְנֵי ה'" – זוֹכֵר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֲקִידַת יִצְחָק.
As it is said, “To the north, before Hashem.”	שֶׁנֶּאֱמָר: "צִפּוֹנָה לִפְנֵי ה'".
Another interpretation: “To the north, before Hashem”—corresponds to the deeds of Avraham, Yitzchak, and Yaakov, which are hidden (צפונים) before Him.	ד"א: "צִפּוֹנָה לִפְנֵי ה'" – כְּנֶגֶד מַעֲשֵׂיהֶם שֶׁל אַבְרָהָם, יִצְחָק וְיַעֲקֹב – שֶׁהֵם צִפּוֹנִים לִפְנֵיו.
And from where do we know that this word “tzafonah” implies something hidden? As it is written (Shir HaShirim 7:14), “New and old [things], my beloved, have I hidden (tzafanti) for you.”	וּמִזֵּן שֶׁלִּשְׁוֹן הַזֶּה הוּא לְשׁוֹן צִפּוֹנָה? שֶׁנֶּאֱמָר (שִׁיר הַשִּׁירִים ז' י"ד): "חֲדָשִׁים גַּם וְשֵׁנִים דּוּדִי צִפַּנְתִּי לָךְ".
And the Mikdash Melech explains that therefore this phrase—“Tzafonah Lifnei Hashem”—is said specifically regarding the ram, as a remembrance of the ram of Yitzchak.	וּפִירֵשׁ הַמִּקְדָּשׁ שֶׁ מִלֶּךְ שֶׁלָּכֵן דּוֹקָא גְבִי אֵיל נֶאֱמָר כֵּן "צִפּוֹנָה לִפְנֵי ה'" – וְזָכַר לְאֵילוֹ שֶׁל יִצְחָק.
And all of this is explained in Tanna D'vei Eliyahu Rabbah, Chapter 6.	וְכָל זֶה מְבֹאָר בְּתַנָּא דְּבֵי אֱלִיָּהוּ רַבָּה, פֶּרֶק ו'.
It turns out that both Tanna D'vei Eliyahu and Midrash Rabbah explain “tzafonah” in two ways: (1) the literal meaning—northern direction, as in “to the north and to the south” (Bereishis 28:14); and (2) from the root meaning “hidden,” as in “she hid him for three months” (Shemos 2:2).	נִמְצָא שֶׁהַתְּנָא"ר וְהַמִּדְרַךְ שֶׁ רִבֵּה מְפָרְשִׁים "צִפּוֹנָה" בְּשְׁנֵי פִירוּשִׁים: (1) כְּפֶשׁוּטוֹ – פֶּאֶת צָפוֹן, וְכִמוֹ "צִפּוֹנָה וְנִגְבָּה" (בְּרֵאשִׁית כ"ח: י"ד); (2) לְשׁוֹן מְצָפִין – כִּמוֹ ("וַתִּצְפְּנֶהוּ שְׁלֹשָׁה יָרְחִים" (שְׁמוֹת ב' ב')).

Temach Tzedek

Ohr HaTorah

Vayikra

And see in Midrash Rabbah on Parshas Devarim (Devarim 2:3), on the verse “You have circled this mountain long enough, turn yourselves northward”—they interpret “northward” as fleeing to Torah.	וְרָאָה בְּמִדְרַךְ "ש' רַבָּה פְּרַשְׁת דְּבָרִים, עַל־הַפְּסוּק (דְּבָרִים ב':ג'): "רַב לָכֶם סָב אֶת הָהָר הַזֶּה פָּנּוּ לָכֶם צָפוֹנָה – בְּרַחוּ לַתּוֹרָה
And “tzafonah” refers only to Torah, as it is written (Mishlei 2:7), “He stores away sound wisdom for the upright.”	וְאִין "צָפוֹנָה" אֵלֹא תּוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר (מִשְׁלֵי ב':ז'): "יִצְפֹּן לַיֹּשְׁרִים תּוֹשִׁיָּה"
See also Midrash Rabbah on the verse (Tehillim 31:20), “How great is Your goodness, which You have hidden (tzafanta)...”	עוֹד שֶׁם בְּמִדְרַךְ "ש' רַבָּה, עַל הַפְּסוּק (תְּהִלִּים ל"א:כ'): "מַה רַב טוֹבָךְ אֲשֶׁר צָפַנְתָּ"
And we must understand: what is the connection between remembering the Akeidah of Yitzchak and reciting the verse “Tzafonah Lifnei Hashem”?	וְצִדִּיק לְבָאֵר: מַהוּ הַשִּׁיכוֹת שֶׁל זְכוּרֹן עֲקִידַת יִצְחָק? עַל־יָדֵי קְרִיאַת הַפְּסוּק "צָפוֹנָה לִפְנֵי ה'"
The explanation is: concerning Avraham it is said (Bereishis 12:9), “continuing toward the south”—“south” refers to the right line, the attribute of Chesed of Avraham.	וְהַעֲנֵן: כִּי בְּאַבְרָהָם נֶאֱמַר (בְּרֵאשִׁית י"ב:ט'): "הֵלֹךְ וְנֹסֵעַ הַנִּגְבָּה" – "נִגְבָּה" זֶהוּ קוֹ הַיָּמִין, בְּחִינַת חֶסֶד לְאַבְרָהָם
And “north” is the left line, Gevurah and Binah, and this is the level of Yitzchak.	וְ"צָפוֹן" הוּא קוֹ הַשְּׂמָאל – גְּבוּרָה וּבִינָה, וְזֶהוּ בְּחִינַת יִצְחָק
And therefore, “Tzafonah” is related to the level of Yitzchak.	וְעַל־כֵּן שְׂיִיד "צָפוֹנָה" לְבְּחִינַת יִצְחָק
And the idea is as explained in Torah Ohr, in the maamar “Eileh Toldos Yitzchak,” that Avraham, who is Chesed, is the drawing down from above to below, as in “His right hand embraces me” (Shir HaShirim 2:6).	וְהַעֲנֵן כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּתוֹרָה אוֹר בְּדְבוּר הַמַּתְחִיל "אֵלֶּה תוֹלְדוֹת יִצְחָק" – שֶׁאַבְרָהָם שֶׁהוּא חֶסֶד – הוּא הַהִמְשָׁכָה מִלְּמַעְלָה לְמַטָּה, עַל דְּרֹךְ "וַיְמִינוּ תַּחְבֵּקֵנִי" (שִׁיר הַשִּׁירִים ב':ו').
And love is that “Shem Shamayim” (Heavenly Name) be beloved—meaning that the level of Malchus, which is called “Shem Shamayim,” becomes desirable to draw into it light from the Essence. And this is called “those who sanctify Your Name.”	וְאַהֲבָה – שְׂיִיָּה "שֵׁם שָׁמַיִם" מִתְאַהֵב, פִּירוּשׁ: שֶׁבְּחִינַת מַלְכוּת הַנִּקְרָא "שֵׁם שָׁמַיִם" – תִּתְאַהֵב לְהִמְשִׁיךְ בָּהּ אוֹר מִבְּחִינַת הָעֵצָם, וְנִקְרָא "מְקַדְּשֵׁי שְׁמִי"
And Yitzchak was one who dug wells—this is the concept of revealing from below to above, like the ascent from the level of Memalei Kol Alman to Soveiv Kol Alman, similar to (Tehillim 145:1) “I will exalt You, my G-d the King.”	וְיִצְחָק הָיָה חוֹפֵר בְּאֵרוֹת – שֶׁהוּא בְּחִינַת גְּלוּי מִלְּמַטָּה לְמַעְלָה, עַל דְּרֹךְ עֲלִיּוֹת מִבְּחִינַת מְמַלָּא כָּל עֲלָמִין לְבְּחִינַת סוֹכֵב כָּל עֲלָמִין, כְּעֵנֶן "אֲרוּמָא אֱלֹהֵי הַמֶּלֶךְ" (תְּהִלִּים קמ"ה:א').
From below to above, as is written in the maamar “Ki Atah Neiri.”	מִלְּמַטָּה לְמַעְלָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּד"ה "כִּי אַתָּה נִרִי"

Temach Tzedek
Ohr HaTorah
Vayikra

In Memalei Kol Alman, this is like the interweaving of Havayah within Adnus. And the level of Yitzchak is like the interweaving of Adnus within Havayah.	בממלא כל עלמין – זהו על דרך שילוב הוי' באדני', ובחינת יצחק – זהו על דרך שילוב אדני' בהוי'.
And this is the concept of “bending at ‘Baruch’ and standing upright at ‘Hashem’.”	וזהו ענין כורע בברוך וזוקף בשם
And this is similar to the difference between the revelation of G-dliness at the time of Matan Torah, and the revelation that will be after the resurrection of the dead.	וזהו על דרך ההפך בין גלוי אלקות שבזמן מתן תורה, ובין הגלוי שיהיה אחר תחיית המתים
As explained in the Siddur, Shaar Rosh HaShanah, in the maamar beginning “Ad-nai Sefasai Tiftach.”	וכמו שכתוב בסדור שער ראש השנה, סדר הד"ה "אד' שפתי תפתח"
And this is the concept of “And Yitzchak came from coming from Be'er Lachai Ro'i” (Bereishis 24:62), which unites the level of Malchus (called “be'er,” a well) with the level of “Chai HaOlamim.”	וזהו ענין "ויצא יצחק מבוא באר לחי רא"י" (בראשית כ"ד:ס"ב) – שחבר המלכות הנקראת "באר" לבחינת "חי העולמים"
As is written in the Zohar, Parshas Toldos, 135b: “MiBo Be'er Lachai Ro'i”—meaning, the ascents of the be'er (well) to receive from the level of “Chai HaOlamim.”	כמו שכתוב בזהר פרשת תולדות, דף קל"ה ע"ב: "מבוא באר לחי רא"י" – דהינו עליות הבאר לקבל מבחינת "חי העולמים"
And behold, our Sages said (Berachos 6b): A person should always be careful with the Minchah prayer, for Eliyahu was only answered at Minchah.	והנה אמרו רבותינו ז"ל (ברכות ו' ע"ב): "לעולם יהא אדם זהיר בתפלת המנחה, שהרי אליהו לא נענה אלא בתפלת המנחה"
And this is explained elsewhere on the verse (Melachim I 18:36), “And it was at the time of the Minchah offering, and Eliyahu approached...”—based on what is written in the Zohar I, Parshas Vayechi, 229b.	ומבואר במקום אחר על הפסוק (מלכים א' י"ח:ל"ו): "ויהי בעלות המנחה, ויגש אליהו", על-פי מה שכתוב בזהר חלק א' פרשת ויחי, דף רכ"ט ע"ב
On the verse (Tehillim 100:2), “Serve Hashem with joy”—this is the Shacharis prayer and the Tamid of the morning, which is the aspect of the right side and Avraham.	על הפסוק (תהילים ק':ב): "עבדו את ה' בשמחה" – זהו תפלת השחר ותמיד של שחר, שהוא בחינת ימין ואברהם
“Come before Him with singing” (Tehillim 100:2)—this is the Tamid of the afternoon and the Minchah prayer, the aspect of Yitzchak.	"באו לפניו ברננה" (שם) – זהו תמיד של בין הערבים ותפלת המנחה – בחינת יצחק
And from this comes: “Know that Havayah is Elokim” (Devarim 4:39)—that is, the unification of the two Names: Havayah and Elokim.	ומזה נמשך: "דעו כי הוי' הוא האלקים" (דברים ד':ל"ט) – דהינו יחוד ב' השמות – הוי' ואלקים

Temach Tzedek
Ohr HaTorah
Vayikra

And as written by the Ramaz (Rav Moshe Zacuto), at the beginning of Parshas Tazria (on page 42), on the verse (Vayikra 12:2), "A woman who conceives and gives birth to a male," that the entire concept of the union of the supernal middos is that the Chassadim (kindnesses) sweeten the Gevuros (severities).	וּכְמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּהַרְמ"ז רִישׁ פָּרָשַׁת תַּזְרִיעַ (דף מ"ב), עַל הַפָּסוּק "אִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ וְיָלְדָה זָכָר" – שֶׁכָּל עֲנָן זְיוּגֵי הַמִּדּוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת – הוּא שֶׁהַחֲסָדִים מְבַסְמִים אֶת הַגְּבוּרוֹת.
For then conception occurs, as in רי"ו ע"ב רי"ו (Gematria: 72 + 216 = 288), the numerical value of "Chessed" and "Gevurah."	שֶׁאֵז נִעְשֶׂה עֲבוּר – ע"ב רי"ו, גִּימַטְרִיָּא "חֶסֶד" ו"גְּבוּרָה".
And this is the entire purpose of holy Gevuros, as it says, "And to your husband will be your desire" (Bereishis 3:16). End quote.	וְזוֹאת הִיא כָּל מַגְמַת הַגְּבוּרוֹת דְּקְדוּשָׁה – כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "וְאֵל אִישׁוֹ תִּשְׁקָתֶךָ" (בראשית ג':טז). עַכ"ל
And so too it is written in Tanya, Part 1, Chapter 40, in the second gloss: Therefore, the main unification and sweetening of Gevuros through Chassadim is in the Minchah prayer.	וְכֵן כְּתוּב גַּם-כֵּן בְּסֵפֶר הַתִּנְיָא, פָּרָק מ', בְּהִגָּה הַשְּׁנִיָּה: אַפּוֹא, עָקֵר הֵיחּוּד וּמִתּוּק הַגְּבוּרוֹת בְּחֲסָדִים – זֶהוּ בְּתַפְלַת הַמִּנְחָה .
Therefore, the Maariv prayer is voluntary, because the attribute of judgment has already been united with mercy. So it is explained in the Zohar there.	וְלָכֵן תַּפְלַת עֶרְבִית רְשׁוּת , כִּיּוֹן שֶׁכָּבֵר נִתְיַחֵד מִדַּת הַדִּין בְּמִדַּת הַרַחֲמִים – כֵּן פִּירֵשׁ בְּזֹהַר שָׁם.
Therefore, Eliyahu was answered then—because the Name Havayah shone within the Name Elokim, similar to what was mentioned above, Section 1, on the verse "For behold, the kings assembled."	וְלָכֵן נִעֲנֶה אֱלֹהֵי עֲלִיָּדֵי זֶה – שֶׁשֵּׁם הו"י הָאִיר בְּשֵׁם אֱלֹקִים, עַל דֶּרֶךְ הַנִּזְכָּר לְעִיל, סְעִיף א', בְּפִירוּשׁ "כִּי הִנֵּה הַמְּלָכִים נֹעְדוּ"
And the reason this occurs specifically in the Minchah prayer, which is the level of Yitzchak and Gevurah, can be explained in several ways.	וְהַטַּעַם – שֶׁזֶּהוּ דוֹקָא בְּבַחֲיִנַת תַּפְלַת הַמִּנְחָה , שֶׁהִיא בְּבַחֲיִנַת יִצְחָק , בְּבַחֲיִנַת גְּבוּרָה – יֵשׁ לוֹמֵר בְּכַמָּה טַעְמִים
The first: Through Chessed (kindness) the light is drawn only as a makif (surrounding level), "and His right hand embraces me," but to draw into an internal level—this is specifically through Gevurah.	הָרֵאשׁוֹן : שֶׁעֲלִיָּדֵי הַחֶסֶד נִמְשָׁךְ רַק בְּבַחֲיִנַת מַקִּיף – "וַיִּמְיֵנוּ תַּחְבֵּקֵנוּ", אָבָל שֶׁיִּמְשָׁךְ בְּבַחֲיִנַת פְּנִימִיּוֹת – זֶהוּ עֲלִיָּדֵי הַגְּבוּרָה דוֹקָא .
Like "the blood is the soul" (Devarim 12:23)—it is natural heat. And it is known that the soul's vitality comes from natural heat and the boiling of the blood.	וּכְמוֹ שֶׁכְּתוּב: " כִּי הַדָּם הוּא הַנֶּפֶשׁ " (דברים י"ב:כ"ג) – וְהוּא חַם הַטֶּבְעִי . וְכִידּוּעַ שֶׁעָקֵר חַיּוֹת הַנֶּפֶשׁ – הוּא עֲלִיָּדֵי חַם הַטֶּבְעִי וּרְתִיחַת הַדָּם .
Whereas the opposite—God forbid—is coldness, which is the withdrawal of life-force from the body.	מֵה שְׂאִין כֵּן חֶסֶד וְשִׁלּוּם בְּהַפּוּךְ – הוּא קְרָרוּת , שֶׁהִיא הַסְתָּלְקוּת הַחַיּוֹת מִן הַגּוּף .
And so too with mitzvos, whose root and source is in the level of Kesser—"620 pillars of light," etc.	וְכֵן בְּעֲנַן הַמִּצְוֹת – שֶׁשֶּׁרָשָׁם וּמְקוֹרָם בְּבַחֲיִנַת כֶּתֶר – תַּר"ךְ עֲמוּדֵי אוֹר כו' .

Temach Tzedek
Ohr HaTorah
Vayikra

Like the analogy of a pillar, through which flow is drawn from above to below—so too through mitzvos, the infinite light is drawn to be en clothed in vessels.	וּכְמוֹ הַמְּשָׁל: הַעֲמוּד, שֶׁעַל־יָדֵי זֶה נִמְשָׁךְ מִלְמַעְלָה לַמַּטָּה – כֵּן עַל־יָדֵי הַמִּצְוָה נִמְשָׁךְ אוֹר־אֵינֶסוֹף לַהֲתַלְבֵּשׁ בַּבְּחִינַת כְּלִי.
And the primary drawing is specifically through the level of Gevurah—not as Din, but on the contrary: it is the essential spreading of vitality.	וְעַקֵּר הַהִמְשָׁכָה – הִיא בַּבְּחִינַת גְּבוּרָה דִּיןֶא, וְלֹא בַּבְּחִינַת דִּין, אֲלֵא לְהַפְךָ – הִיא עַקֵּר הַתְּפִשּׁוּת הַחַיּוּת.
Their source is from the Gevuros of Atik—"Butsina deKardinusa," which is higher than Chassadim.	וְשָׂרָשָׁם – מִבְּחִינַת גְּבוּרוֹת דְּעֵתִיק, בּוֹצִינָא דְקַרְדִּינוֹתָא, שֶׁלְמַעְלָה מִבְּחִינַת הַחֲסָדִים.
(See what is written in the maamar "Ki BaYom HaZeh Yechaper," on "Vesamticha Benikras HaTzur"; and in "Sos Asis," on "Tagel Nafshi BeElokai"; and in "Ushavtem Mayim," regarding the "Cup of Salvations.")	וְעֵינֵינוּ מֵה שֶׁכָּתוּב בַּד"ה "כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכָּפֵר" – בְּעֵנֵינוּ "וַיִּשְׁמְתִיךָ בְּנוֹקְרַת הַצּוּר"; וּבַד"ה "שׂוֹשׁ אִשִּׁישִׁי" – בְּעֵנֵינוּ "תִּגַּל נַפְשִׁי בְּאֱלֹקִי"; וּבַד"ה ("וַיִּשְׁאָבְתֶם מַיִם" – גִּבִּי "כּוֹס יְשׁוּעוֹת").
For from Chassadim comes only makif—"And His right hand embraces me," i.e., only back-side (achorayim).	כִּי מִבְּחִינַת חֲסָדִים – נַעֲשֶׂה רַק מְקִיף לְבָדוֹ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "וַיְמִינוּ תַּחֲבֹנֵינוּ" – בְּחִינַת אַחֲרָיִים לְבָדוֹ.
And even though Chassadim have greater power to descend into low levels, nevertheless, it remains only makif and not pnimi.	וְאִף שֶׁבְּהֶאֱדוּל כֹּחַ הַחֲסָדִים – שֶׁהֵם מְתַפְּשִׁים לְחֲסָדִים גְּמוּכִים מְאֹד – עִם כָּל זֹאת, הוּא רַק מְקִיף, וְלֹא פְּנִימִי.
Unlike the influence of Gevuros, which is internal—like the life-force that flows through limbs.	מֵה שֶׁאֵין כֹּחַ הַשְּׁפָעַת הַגְּבוּרוֹת – הִיא בַּבְּחִינַת פְּנִימִיּוּת דִּיןֶא, כְּמוֹ הַשְּׁפָעַת הַחַיּוּת בְּאַבְרָיִם כו'.
As is written in Likkutei Torah on Shir HaShirim, in the commentary on "Kol Dodi," and there in Chapter 2—see there.	כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּלִקּוּטֵי תוֹרָה עַל שִׁיר הַשִּׁירִים, בְּהַבְּיָאוֹר עַל "קוֹל דּוֹדִי", וְשָׁם פָּרַק ב' – עֵינֵינוּ שָׁם.
And see in Zohar, end of Parshas Chayei Sarah, 133a: "Come and see, Avraham..."	וְעֵינֵינוּ בְּזֹהַר, סוֹף פָּרָשַׁת חַיֵּי שָׂרָה, דָּף קל"ג ע"א: "תַּחֲזִי אַבְרָהָם כו'".
But Yitzchak... and see further in Zohar, Parshas Va'eira, 34a: "Come and see, at the time when the night divides, the northern wind is aroused, and it arouses love toward the Matronita. For if not for the awakening from the north, the King would not unite with her, because from the north rests love, as it is written, 'His left hand is under my head...' (Shir HaShirim 2:6).	אַבְל יִצְחָק כו', וְעוֹד רָאָה בְּזֹהַר פָּרָשַׁת וַאֲרָא, דָּף ל"ד ע"א: "**תַּחֲזִי, בִּשְׁעֵתָא דְּאִתְפַּלְג לֵילֵיא, רוּחָא דְּצִפּוֹן אֲתַעְרוֹ, דְּאִיהוּ אֲתַעְרוֹ תְּבִיבּוּתָא לְגַבִּי מְטְרוֹנִיתָא, דְּאִלְמָלָא אֲתַעְרוּתָא דְּצִפּוֹן – לֹא אֲתַחֲבֵר מִלְכָּא בְּהִדָּה, בְּגִין דְּצִפּוֹן שָׁרִי תְּבִיבּוּתָא, דְּכָתִיב (שִׁיר הַשִּׁירִים ב':ו'): "שְׁמָלֹאִי תַּחַת לְרֹאשִׁי" כו'.

Temach Tzedek
Ohr HaTorah
Vayikra

From this, we understand the concept of placing one's bed between north and south (Berachos 5b). See also Zohar on Parshas Bamidbar, 118b, that this is the meaning of "His left under..." and "His right..."	ומזה יובן ענין "הנחתו משתו בין צפון לדרום" (ברכות ה' ע"ב). ועין גם כן בזהר פרשת במדבר, דף קי"ח ע"ב – שהוא ענין "שמאלו תחת כו' וימינו כו'".
And see more in Zohar 49a: "From here we learn that the north is aroused..."	וראה מזה עוד בזהר דף מ"ט ע"א: "מכאן אוליפנא דצפון אתערו כו'".
And in Parshas Vayeishev, 186b, on the verse "I have awakened from the north..."	ובפרשת וישב, דף קפ"ו ע"ב, על הפסוק: "הערותי מצפון כו'".
And further in Zohar, Parshas Beha'aloscha, 148b: "Then He will rejoice like a warrior running on the path"—this means that internal influence comes specifically through 'like a warrior.'	ועוד עין בזהר פרשת בהעלתך, דף קמ"ח ע"ב: "כדין ישיש כגבור לרוץ ארח", דהינו – שהשפעה בבחינת פנימיות – באה עלידי "כגבור" דוקא.
See there the explanation of the Ramaz.	וראה שם פירוש הרמ"ז.
And this Gevurah too is the meaning of "Ki Gavar Aleinu Chasdo"—that through this is drawn "V'emes Havayah L'olam" (Tehillim 117:2), as written in the maamar "Ki Atah Neiri."	וגם גבורה זו – זהו על דרך: "כי גבר עלינו חסדו", שעל-ידי זה נמשך "ואמת הוי' לעולם" (תהילים קי"ז:ב), כמו שכתוב בד"ה "כי אתה נרי".
And it is drawn through "Who is the mighty one? He who conquers his inclination," etc.—and through this is drawn from above the level of "Ki Gavar Aleinu Chasdo."	והוא נמשך על-ידי: "איזהו גבור – הכובש את יצרו כו'", שעל-ידי זה נמשך מלמעלה בחינת "כי גבר עלינו חסדו".
And this is the level of Erech Apayim (long-suffering), and the root of "Who is the mighty one..." is the level of the Akeidah of Yitzchak, etc.	והוא בחינת ארך אפים, ומקור "איזהו גבור" – זהו בחינת עקידת יצחק כו'.
And see what is written regarding two angels arguing in heaven—Michael and Gavriel; one said Shoham (onyx), and one said Yashfeh (jasper).	ועין מה שכתוב בענין: "פליגי בה תרי מלאכי ברקיעא – מיכאל וגבריאל", חד אמר: שהם, וחד אמר: ישפה.
And see in Zohar, Parshas Beshalach, 48b, on the verse "And I will establish My covenant with Yitzchak" (Bereishis 17:21).	וראה בזהר פרשת בשלח, דף מ"ח ע"ב, על הפסוק: ("ואת בריתי אקים את יצחק" (בראשית י"ז:כ"א).
And in Ma'aseh Avraham, letter Yud, section 44: Yitzchak is sometimes called "Yesod," "KetZ Chai" (End of Life).	ובמעשה אברהם אות יו"ד סעיף מ"ד: יצחק נקרא ה"סוד לפעמים "קץ חי".

Temach Tzedek

Ohr HaTorah

Vayikra

And from all this we understand the concept of “Tzafonah Lifnei Hashem”—that specifically in this level is the unification and internalized influence, i.e., through the level of Yitzchak.	ומכל זה יובן ענינו: “צפונה לפני ה'” – דהינו, שבבחינה זו דוקא – הוא היחוד וההשפעה בבחינת פנימיות, דהינו על-ידי בחינת יצחק כו'.
And behold, “Tzafonah” is also the level of “Mitzafon”—like “She hid him” (ותצפנהו) and “How great is Your goodness that You have hidden” (צפנת).	והנה “צפונה” – היא גם כן בחינת “מצפון” , על דרך “ותצפנהו” (שמות ב'ב'), ומה רב טובך אשר צפנת (תהלים ל"א:כ').
And the idea is that only Kodshei Kodoshim (most sacred offerings) must be slaughtered in the north, whereas Kodshim Kalim (less sacred offerings) can be slaughtered anywhere in the courtyard.	והענין: כי דוקא קדשי קדשים – שחיתתו בצפון, מה שאין כן קדשים קלים – שחיתתו בכל מקום בעזרה.
And the reason is because Kodshei Kodoshim are pure...	...והענין: כי קדשי קדשים – נקיים
Binah is where Atik is revealed, as explained above.	הבינה – ששם התגלות עתיק, כמו שנתבאר לעיל
And see more on this in Zohar, beginning of Parshas Tzav, and what is written about it in the explanation on the verse “Shabbos Shabbason.”	ועין מזה בזהר ריש פרשת צו, ומה שכתוב על זה בהביאור על-פי: “שבת שבתון”
If so, the korbanos, which are called Kodesh Kodoshim, must be understood that in and through them is the elevation of Malchus to the level of Kodesh Kodoshim, which is the three upper Sefiros (Gimel Rishonos).	אם כן, הקרבנות – הנקראים קדשי קדשים – צריך לומר שבהם ועל-ידי הם היא עלית המלכות לבחינת קדשי קדשים, שהם ג' ראשונות
And this is the idea of a korban <i>olah</i> (which ascends). But by a <i>chattas</i> (sin offering), it says “and he shall descend”—this implies that it draws down from the level of Kodesh Kodoshim downward.	וזהו ענין קרבן עולה, ובחטאת נאמר: “וירד” – יש לומר, שבה היא ההמשכה מקדשי קדשים למטה
And the level of Kodesh Kodoshim is called “How great is Your goodness that You have hidden” (Tehillim 31:20), which is the level of Olam HaBa (the World to Come), from which there is no revelation now.	ובחינת קדשי קדשים נקראת: “מה רב טובך אשר צפנת” (תהלים ל"א:כ') – שהוא בחינת עולם הבא, שאין ממנו גלוי עכשו
And “tzafanta” (You have hidden) has the same gematria as “Kesser.”	וגם “צפנת” גימטריא כתר
Also, the final letters of the phrase “tovcha asher tzafanta” (טובך אשר צפנת) spell 620, which corresponds to the 613 Torah mitzvot and the 7 Rabbinic mitzvot.	וגם סופי תבות: “טובך אשר צפנת” – הוא תר"ך (620), דהינו: שעל-ידי תרי"ג מצות דאורייתא זו' מצות דרבנן, ממשיכים תר"ך עמודי אור
Which is from the level of “tzafanta,” which is Kesser.	שהם מבחינת “צפנת” , שהוא כתר

Temach Tzedek
Ohr HaTorah
Vayikra

Therefore, the Kodesh Kodoshim must specifically be slaughtered in the north—due to two reasons:	ולכן, קדושי קדשים דוקא שחיטתו בצפון – משני טעמים:
(1) From the aspect of the north, which is connected to Yitzchak—“His left hand under my head” (Shir HaShirim 2:6)—through this specifically comes the drawing down in an internal way from Kodesh Kodoshim. As with Eliyahu, who was answered specifically during the Minchah prayer.	הא': מבחינת צפון, שהוא כענין יצחק, "שמאלו תחת לראשי" – ועל-ידי זה דוקא באה ההמשכה בבחינת פנימיות מבחינת קדושי קדשים, כענין שאליהו נענה בתפלת המנחה דוקא
(2) Because this drawing comes from “How great is Your goodness that You have hidden,” etc.	הב': שההמשכה הזו – היא מבחינת "מה רב טובך אשר צפנת" כו'
And this is the idea of “He remembers the Akeidah of Yitzchak”—for the Akeidah is the level of “Who is mighty? He who conquers his inclination,” and this arouses from Above the drawing down from Arich Anpin, that His mercy should overpower the attribute of judgment.	וזהו ענין "זוכר עקידת יצחק" – שעקידת יצחק היא בחינת "איזהו גבור – הכובש את יצרו", ומעוררת למעלה גם-כן המשכה מאריך אנפין – שיקבשו רחמיו את מדת הדין כו'
And therefore, the Akeidah of Yitzchak is above the wood—meaning, it transcends the levels of the Tree of Life and Tree of Knowledge.	ולכן עקידת יצחק – היא ממעל לעצים, דהיינו: למעלה מבחינת עץ החיים ועץ הדעת
קצור	
Summary: What is written in Midrash Rabbah and Tanna D'Bei Eliyahu—that at the time when they recite the verse “Tzafonah Lifnei Hashem,” Hashem remembers the Akeidah of Yitzchak.	קצור. מה שכתוב במדרש "ש רבה ובתדא"ר – בשעה שקורין המקרא "צפונה לפני ה'" – זוכר הקדוש-ברוך-הוא עקידת יצחק
Because “Tzafon” (north) and Yitzchak are both the left side—“His left hand is under my head.”	כי צפון ויצחק – קו השמאל, בחינת "שמאלו תחת לראשי"
And it is the elevation of Knesses Yisrael from below to above, like “Ali Be'er,” and “MiBo Be'er Lachai Ro'i.”	והוא עליית כנסת ישראל מלמטה למעלה, על דרך: "עלי באר", ו"מבוא באר לחי ראוי"
Whereas Avraham draws from above to below.	ואברהם ממשיך מלמעלה למטה
And this is the matter of the two daily offerings that Hashem instituted at the time of the Akeidah of Yitzchak through Avraham:	וזהו ענין שני התמידין, שתקנו הקדוש-ברוך-הוא בשעה שזעקד יצחק על-ידי אברהם
The morning Tamid is the aspect of Avraham—“Serve Hashem with joy.”	תמיד של שחר – זהו בחינת אברהם – "עבדו את ה' בשמחה"
The afternoon Tamid is the aspect of Yitzchak—“Come before Him with singing.”	תמיד של בין הערבים – זהו בחינת יצחק – "באו לפניו ברננה"

Temach Tzedek
Ohr HaTorah
Vayikra

"Before Him" literally—like "Tzafonah Lifnei Hashem" and like "MiBo Be'er Lachai Ro'i."	"לפניו" ממש – על דרך: "צפונה לפני ה'", ועל דרך: "מבוא באר לחי ראי".
And this is the concept of "Know that Hashem is Elokim"—the unification of the Name Havayah (which is mercy) with the Name Elokim (which is judgment).	וזהו ענין "דעו כי ה' הוא האלקים" – חבור ויחוד שם הוי' (שהוא מדת הרחמים) בשם אלקים (שהוא מדת הדין).
Therefore, Eliyahu was answered specifically in the Minchah prayer.	ולכן אליהו לא נענה אלא בתפלת המנחה דוקא
And see in Zohar, Parshas Toldos 141a, on the verse "And Hashem will guide you always" (Yeshayahu 58:11)—this refers to the afternoon Tamid, which is empowered under Yitzchak's arm, and this is the share of the World to Come.	ועין בזהר פרשת תולדות, דף קמ"א ע"א, על הפסוק: "ונחה ה' תמיד" (ישעיהו נ"ח:י"א) – דא תמיד דבין הערבים, דאיהו אתתקף תחת דרועי דיצחק, ודא הוא חלקא ועולם הבא
Meaning that through Yitzchak, Malchus connects with Binah, which is called the World to Come.	דהינו, שעלי ידי יצחק – מתקשרת המלכות בבינה, הנקראת עולם הבא
And that is above the level of the wood—i.e., above the Tree of Life and Tree of Knowledge.	והוא בחינת ממעל לעצים, דהינו: למעלה מבחינת עץ החיים ועץ הדעת
But regarding Avraham—"He planted an Eshel"—this is drawing from the Tree of Life and the level of Chesed—"And His right hand embraces me."	אבל באברהם – "וישע אשל" – המשכה מבחינת עץ החיים, ומבחינת חסד – "וימינו תחבקני"
But internalized drawing comes only through Gevuros—"He rejoices like a warrior to run the path." "Yasis" (he will rejoice) is gematria 620, the same as "tzafanta" (You have hidden).	אבל המשכה בבחינת פנימיות – היא עלי ידי גבורות דוקא – "ישיש כגבור לרוץ ארח". ו"ישיש" – גימטריא תר"ך, כמו גימטריא "צפנת"
And this is the idea of the northern wind that would blow at midnight on Dovid's harp (Berachos 3b; Shlah 124a)—because the joy that would awaken came from the north.	וזהו ענין רוח צפונית המושבת בחצות לילה בכנור של דוד (ברכות ג' ע"ב; של"ה דף קכ"ד ע"א) – לפי שהתעוררות השמחה באה אליו מצד צפון כו'
And see in Tola'as Yaakov on "Baruch She'amar," in the maamar beginning "There is also in this matter..."—that song is the arousal from the left, which is the north side.	ועין בתולעת יעקב – גבי "ברוך שאמר", בד"ה "ויעוד יש בדבר" – כי השיר – היא התעוררות השמאל, שהוא צד צפון
And see there further at the end of the Maamar on Maariv.	ועין שם עוד – בסוף תפלת ערבית

Temach Tzedek
Ohr HaTorah
Vayikra

And see Zohar I, Parshas Lech Lecha, 82b, on “and the harp: I will awaken the dawn” (Tehillim 57:9); also in Parshas Va’eira 57a, and in Midrash Rabbah, Parshas Beha’aloscha 64:4.	וַעֲזֵן זֹהָר חֵלֶק א', פֶּרֶשֶׁת לֵךְ לְךָ, דָּף פ"ב ע"ב – בְּעֵנִין "וְכִנּוֹר – אֶעֱרִיחַ שְׁחָר" (תהילים נ"ז:ט'); וּבְפֶרֶשֶׁת וַאֲרָא דָּף נ"ז ע"א; וּבְמִדְרָשׁ רַבָּה – פֶּרֶשֶׁת בְּהַעֲלֹתָהּ, דָּרָשׁ ס"ד:ד'.
And in Midrash Eicha on the verse “Arise, cry out at night, at the beginning of the watches...” (Eicha 2:19).	וּבְמִדְרָשׁ אֵיכָה – עַל הַפְּסוּק: "קוּמִי רְנִי בַלַּיְלָה (לְרֹאשׁ אֲשֵׁמוּרוֹת)" (איכה ב':י"ט).
And see Pardes, entry “Kinnor,” and in Tikkunei Zohar, end of Tikkun 20—they bring Beis Yosef and Ma’aseh Avraham, letter Kaf, section 35: the kinnor (harp) is 26 = candle, uniting Malchus (called “candle”) with Tiferes, which is the Name Havayah.	וַעֲזֵן בְּפֶרֶדֶס – עֶרֶךְ "כִּנּוֹר" ; וּבְתִיקּוּנֵי זֹהָר – סוּף תִּיקּוּן כ' – הִבְיָאוּ בֵּית יוֹסֵף, וּבְמַעֲשֵׂה אַבְרָהָם – אוֹת כ' סְעִיף ל"ה: דְּ"כִנּוֹר" = כ"ו = נֵר, הִתְחַבְּרוּת הַמַּלְכוּת, הַנִּקְרָאת "נֵר" , בְּתַפְאֶרֶת – שֶׁהוּא שֵׁם הו"י – גִּימַטְרִיָּא כ"ו.
Thus, all this is drawn down through the northern wind.	וְהָרִי כָּל זֶה נִמְשָׁךְ עַל־יְדֵי רוּחַ צָפוֹנִית.
And “Tzafonah” is a language of “hiddenness”—as in “which You have hidden,” the level of the World to Come.	וְהִנֵּה "צָפוֹנָה" – לְשׁוֹן מַצְפּוֹן, "אֲשֶׁר צָפַנְתָּ" , בְּחִינַת עוֹלָם הַבָּא.
And Yosef is called “Tzafnas Paneach”—“the hidden is revealed to him”—because he is the Tzaddik, Yesod of the world, who draws from the World to Come into Malchus, which is called this world.	וְיוֹסֵף נִקְרָא "צָפַנַת פָּנֵינָח" – דִּמְטָמְרֵן גִּלְיָן לֵיה – כִּי הוּא צַדִּיק יְסוֹד עוֹלָם, הַמְּמַשֵּׁיף מֵעוֹלָם הַבָּא בַּמַּלְכוּת, הַנִּקְרָאת עוֹלָם הַזֶּה.
And therefore, the korbanos slaughtered in the north are called Kodesh Kodoshim.	וְלָכֵן, הַקֹּרְבָּנוֹת שְׁנוּשָׁחִטִּים בַּצָּפוֹן – נִקְרָאִים קֹדֶשִׁי קֹדֶשִׁים.
And this is the concept of “Tzafonah Lifnei Hashem.”	וְזֶהוּ עֵנִין "צָפוֹנָה לִפְנֵי ה'" .
(ג)	
And in Torah Or, Parshas Vayeishev, in the maamar <i>“B’chaf Hei B’Kislev”</i> , it explains that the concept of <i>“Tzafonah Lifnei Hashem”</i> corresponds to what is stated in Etz Chayim: <i>“with great strength.”</i>	וּבְתוֹרָה אוֹר פֶּרֶשֶׁת וַיֵּשֶׁב, בְּד"ה "בְּכ"ה בְּכֶסֶלִו" , פִּירֵשׁ: דְּעֵנִין "צָפוֹנָה לִפְנֵי ה'" – הֵינּוּ עַל דָּרָךְ בְּעֵץ חַיִּים – "בְּחִילָא וְתִיר" .
And this is the idea of <i>Tzafon</i> —the aspect of <i>Gevurah</i> , which is from the left, as in <i>“with great trembling they rise”</i> —and through this one draws down “before Hashem,” the source of the level of Havayah.	וְזֶהוּ עֵנִין "צָפוֹן" , בְּחִינַת גְּבוּרָה, שֶׁהִיא מִן הַשְּׂמָאל, עַל דָּרָךְ "בְּרַעַשׁ גָּדוֹל מִתְנַשְּׂאִים" , וְעַל־יְדֵי זֶה מוֹשָׁךְ "לִפְנֵי ה'" – מְקוֹר בְּחִינַת שֵׁם הו"י.

Temach Tzedek
Ohr HaTorah
Vayikra

(That is, like the concept of “ <i>Lifnei Hashem Titharu</i> ” and as explained on “ <i>They brought their offering before Hashem</i> ” in Likkutei Torah, Parshas Shelach, in the maamar “ <i>Ani Hashem Elokeichem Asher Hotzeisi...</i> ” at the end of Rosh Hashanah. And there in Chapter 1 is discussion of “trembling”—understood by the discerning.)	דְּהִינוּ – בְּעֵינֵינוּ: “לִפְנֵי ה' תִּטְהָרוּ”, וְכִמּוֹ שְׁכָתוֹב) בְּפִירוּשׁ עַל: “וְהֵם הֵבִיאוּ אֶת קָרְבָּנָם לִפְנֵי ה'” – בְּלִקּוּטֵי תוֹרָה, פָּרָשַׁת שְׁלַח, בְּד"ה: “אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי...” – דְּרָאשׁ הַשָּׁנָה סוֹף פ"ב. וְשֵׁם (פָּרָק א' מַעֲנֵנוּ רַעַשׁ – וְדו"ק
And behold, the elevation of the animal soul to become absorbed in the Infinite Light, blessed be He, is extremely great and powerful.	וְהִנֵּה, בְּעֻלֵּית הַנֶּפֶשׁ הַבְּהֵמִית לְהִפָּלֵל בְּאוֹר־אֵין־סוֹף. בְּרוּךְ הוּא – גָּדוֹל מְאֹד וְרַב כֹּחַ.
This is the concept of “ <i>with great strength</i> ”—for the animal soul is taken from the <i>Chayos HaKodesh</i> (Holy Beasts) of the Merkavah.	שֶׁהוּא בְּחִינַת “בְּחִילָא יְתִיר” – כִּי הַנֶּפֶשׁ הַבְּהֵמִית נִלְקָחָה מִחַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ שֶׁבְּמִרְכָּבָה
And the Chayos carry the throne, and there is an image of a man upon it from above, and “ <i>with great trembling they rise.</i> ”	וְהַחַיּוֹת נוֹשְׂאוֹת אֶת הַכֶּסֶּא, וְדַמוֹת כְּמִרְאָה אָדָם עָלָיו מְלֻמָּעָה, וּבְרַעַשׁ גָּדוֹל מִתְנַשְּׂאִים
And this was the idea of the blood of the Tamid offering, “ <i>Tzafonah Lifnei Hashem</i> ”—that the offerings were in the animal soul, to elevate it to its root which is from the <i>face of an ox</i> in the Merkavah.	וְזֶהוּ הֵיךְ עֵנֵינוּ דָם הַתָּמִיד – “צָפוֹנָה לִפְנֵי ה'” – שֶׁהַקְּרָבָנוֹת הָיוּ בְּנֶפֶשׁ הַבְּהֵמָה, לְהַעֲלוֹתָהּ לְשָׂרְשָׁהּ, שֶׁנִּלְקָחָה מִבְּחִינַת פְּנֵי שׁוֹר שֶׁבְּמִרְכָּבָה
And the Tamid was from the Kodesh Kodoshim, whose slaughter was in the north—Gevurah, which is from the left, the level of <i>great trembling</i> .	וְהַתָּמִיד הָיָה מִקֹּדְשֵׁי קֳדָשִׁים, שֶׁשְּׁחִיטָתוֹ בַּצָּפוֹן, בְּחִינַת גְּבוּרָה שֶׁמִּן הַשְּׂמָאל, בְּחִינַת רַעַשׁ גָּדוֹל
(And see more on this in Likkutei Torah, in the maamar “ <i>Ha'azinu HaShamayim</i> ” for Rosh HaShanah, Chapter 2, and in Shir HaShirim, in the maamar “ <i>Shechorah Ani V'Naavah</i> ”, end of Chapter 3.)	וְעֵינוּ מִזֶּה בְּלִקּוּטֵי תוֹרָה – בְּד"ה “הֶאֱזִינוּ הַשָּׁמַיִם” – דְּרָאשׁ הַשָּׁנָה פָּרָק ב', וּבִשְׁוֹר הַשִּׁירִים – בְּד"ה (“שְׁחֹרָה אֲנִי וְנָאֵוָה” – דְּרָאשׁ הַשָּׁנָה, סוֹף פָּרָק ג')
Also, “ <i>Tzafonah Lifnei Hashem</i> ” refers to the final “Hei” of the Name Havayah, which is the level of concealment and contraction of the Infinite Light—and from this came the trembling.	וְגַם “צָפוֹנָה לִפְנֵי ה'” – דְּהִינוּ: בְּחִינַת ה' אֲחֵרוֹנָה שֶׁל שֵׁם הו"י, שֶׁהִיא בְּחִינַת הַעֲלָם וְצִמְצוּם אוֹר־אֵין־סוֹף. בְּרוּךְ הוּא, שֶׁמִּשָּׁם נַעֲשֶׂה הַרַעַשׁ
And this is “ <i>Tzafonah Lifnei Hashem</i> ”—that from the level of <i>Tzafonah</i> , which is great trembling, they rise and lift the throne, and the image of Man is above the level of Man, for their root is from the World of Tohu, <i>before a king reigned</i> for the Children of Israel.	וְזֶהוּ “צָפוֹנָה לִפְנֵי ה'” – שֶׁמִּבְּחִינַת “צָפוֹנָה”, שֶׁהִיא בְּחִינַת רַעַשׁ גָּדוֹל, מִתְנַשְּׂאִים וְנוֹשְׂאִים אֶת הַכֶּסֶּא, דַּמוֹת כְּמִרְאָה אָדָם לְמַעַל מִבְּחִינַת אָדָם, לְפִי שֶׁשְּׂרָשָׁם מֵעוֹלָם הַתְּהוֹ – קֹדֶם מְלוּכָה מְלֶכֶּה לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל

Temach Tzedek
Ohr HaTorah
Vayikra

And behold, Havayah—yud is Chochmah, etc.—the level of Adam; but <i>with great trembling they rise</i> above the level of Adam.	וְהִנֵּה, הוּי' – יו"ד חכמה כו' – בְּחִינַת אָדָם, מֵה שְׁאִין כֵּן "בְּרַעַשׁ גָּדוֹל מִתְנַשְּׂאִים" – לְמַעַלָּה מִבְּחִינַת אָדָם
And this is " <i>Lifnei Hashem</i> "—the source of the level of the Name Havayah, from which comes the being of the level of Havayah.	וְזֶהוּ "לִפְנֵי ה'" – מְקוֹר בְּחִינַת שֵׁם הוּי', שְׁמֶשֶׁם נִמְשָׁךְ לְהִיּוֹת הַתְּהוּוֹת בְּחִינַת הוּי'
And just as the blood of the Tamid was offered from the literal animal soul, so too is prayer in place of offerings—the elevation and integration of the animal soul within a person.	וְהִנֵּה, כְּמוֹ שֶׁדָּם הַתָּמִיד הָיָה מִקְרִיבִים מִנֶּפֶשׁ הַבְּהֵמָה מִמֶּשֶׁ, כִּךְ הַתַּפִּלָּה – בְּמָקוֹם קִרְבָּנוֹת – הִיא בַּעֲלִיּוֹת וְהַתַּפִּלּוֹת נִפְשׁ הַבְּהֵמָה שֶׁבְּאָדָם
And this too is with <i>great trembling</i> —the level of fiery sparks and burning in longing and thirst, etc.	וְהוּא גַם-כֵּן בְּרַעַשׁ גָּדוֹל, בְּחִינַת רִשְׁפֵי אֵשׁ, וְהַתְּלַהטוֹת בְּתַשׁוּקָה וְצִמְאוֹן כו'
And since he explains the concept of <i>Tzafonah</i> (northward) as referring to <i>b'cheila yeseirah</i> ("with extra strength"), this is similar to what is written in Tola'as Yaakov on the Mishnah <i>Eizehu Mekoman</i> regarding the <i>Olah</i> offering:	וּמֵאַחֵר שֶׁמִּפְּרֵשׁ עֲנִין "צְפוֹנָה" עַל דֶּרֶךְ "בְּחִילָא" ** תִּיר", זֶהוּ כְּעֵין מֵה שֶׁכְּתוּב בְּתוֹלַעַת יַעֲקֹב עַל מִשְׁנֵת ":אֵיזוֹ הִיא מְקוֹמָן", גַּבִּי הָעוֹלָה
"And their slaughter is in the north, because it comes to atone for one who has drawn his heart to an evil thought toward the northern side."	וְז"ל: "וְשִׁחִיטָתוֹ בְּצָפוֹן, שֶׁבָּאָה לְכַפֵּר עַל שֶׁהִמְשִׁיךְ לְבוֹ לְמַחֲשָׁבָה רָעָה לְצַד הַצָּפוֹנִי"
And similarly, this is explained in Recanati on Parshas Vayikra.	וְכֵן מְבֹאֵר בְּרִיקְנִטִי פֶּרֶשׁת וִיקְרָא
And because the <i>Olah</i> ascends to the highest thought, which no created being has a portion or comprehension in it—neither the Kohanim nor the owners have any share in it—rather, it must be completely consumed from the soul to the flesh. End quote.	וּמִפְּנֵי שֶׁהָעוֹלָה עוֹלָה עַד הַמַּחֲשָׁבָה הָעֲלִיוֹנָה, שְׁאִין ** לְשׁוֹם בְּרִיָּה חֶלֶק בָּהּ וְהַשְׁגָּה – אִין לִכְהֻנִּים וְלֹא לְבָעֲלִים בָּהּ מְאוּמָה – אֵלָּא שֶׁתַּפְּלָה מִנֶּפֶשׁ עַד בָּשָׂר. עכ"ל
According to this, we find that in the korbanos which are slaughtered in the north, there are two opposing ideas:	נִמְצָא לְפִי זֶה – בְּקִרְבָּנוֹת שֶׁשִּׁחִיטָתוֹ בְּצָפוֹן – יֵשׁ שְׁנֵי :עֲנִינִים הַפּוֹכִיחִים
(1) Seemingly a <i>deficiency</i> , because they come on account of sin—this corresponds to the verse "From the north shall evil open" (Yirmiyahu 1:14).	הָא': לְכַאוֹרָה לְגִרְעוּתָא, מִשּׁוֹם שֶׁבָּאוּ עַל-הַחֲטָא – (וְהוּא בְּחִינַת: "מִצָּפוֹן תִּפְתַּח הָרָעָה" (יִרְמְיָהוּ א': י"ד
(2) A great <i>praise</i> , because they ascend to the level of Kodosh Kodoshim and Gimel Rishonos (the three upper Sefiros).	הַב': לְשִׁבַח גָּדוֹל, שֶׁעוֹלִים לְבְּחִינַת קֹדֶשׁ קְדוּשִׁים, גִּ' רִאשׁוֹנוֹת

Temach Tzedek
Ohr HaTorah
Vayikra

Whereas korbanos that are slaughtered in the south are called <i>Kodshim Kalim</i> —they are within <i>zeman</i> (time), not <i>Gimel Rishonos</i> , which are called <i>Kodesh Kodoshim</i> , since in them shines the level of Atikah, which is Sovev Kol Alman.	מה שאין כן בקרבנות ששחטתן בדרום – שנקראו קדשים קלים, שהם בזמן ולא בג' ראשונות הנקראים קדשי קדשים – משום שבהם מאיר בחינת עתיקא, שהוא סובב כל עלמין.
But in truth, both are true—for this is the concept of <i>teshuvah</i> :	אבל באמת – שניהם אמת, כי זהו ענין בחינת תשובה.
First, through sin, the person falls lower and lower into the northern (dark) side.	שמתחלה – על-ידי החטא – ירד למטה מטה, בבחינת הצפוני, כמו שיבא להלן.
But through <i>teshuvah</i> , he is elevated and draws down from <i>Kodesh HaKadashim</i> , as our Sages said: “In the place where baalei teshuvah stand, even the completely righteous cannot stand.”	אבל על-ידי התשובה – מתעלה ומושך מקדשי קדשים, כמו שאמרו רז"ל: “במקום שבועלי תשובה עומדים – אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד”
And this is the level of “ <i>MiTzafon Zahav Ya’aseh</i> ” (Iyov 37:22), which is higher than <i>Kesef Nivchar</i> (Tehillim 19:11), the term used for the tzaddik.	וזהו בחינת “מצפון זהב יא’אס” (איוב ל”ז:כ”ב), שהוא למעלה מבחינת “כסף נבחר” (תהילים י”ט:”א), לשון צדיק.
And see in Tanya, Chapter 32.	ועין בספר התניא, פרק ל”ב
And this is like what is written in the Gemara (Sukkah 52a): “There are seven names for the evil inclination... and Yoel called it <i>Tzafoni</i> , as it is written (Yoel 2:20): ‘ <i>And the Tzafoni (northerner) I will distance from you</i> ’—this is the yetzer hara, which is <i>hidden and stands in the heart of a person</i> .	והנה כמו שנקתב בגמרא – סוכה נ”ב ע”א: שבעה שמות יש ליצר הרע כו’... ויואל קראו “צפוני”, שנאמר (יואל ב’:כ’): “ואת הצפוני ארחיק מעליכם” – זהו היצר הרע, שצפון ועומד בלב של אדם.
And see Tanya, Chapter 12, regarding the beinoni, about the nature of the animal soul, that the kelipah in the left chamber of the heart is not pushed out at all from its place.	ועין בתניא פרק י”ב, בענין הבינוני, גבי מהות ופעם של נפש הבהמית, שהקליפה שבחלל השמאלי – לא נדחית כלל ממקומה.
And also there in Chapter 10, regarding the tzaddik who has evil, etc.	ושם גם-כן פרק י’, גבי “צדיק ורע לו” כו’
And see Zohar II, end of Parshas Pekudei, 288a, regarding “ <i>V’es HaTzafoni Archik Mei’aleichem</i> ”, and there in the commentary of the Mikdash Melech—parallel to Binah, which is called “ <i>uTzefunecha Temalei Vitnam</i> ” (Tehillim 17:14).	ועין בזוהר חלק ב’, סוף פרשת פקודי, דף רס”ח ע”א – בענין “ואת הצפוני ארחיק מעליכם”, ושם בפירוש המקדש מלך – נגד ומקביל לבניה, (הנקראת: “וצפונה תמלא בטנם” (תהילים י”ז:”ד).
And see also in Pardes , Shaar Heichal HaTemuros, Chapter 7.	ועין בפרד”ס, שער היכל התמורות, פרק ז’

Temach Tzedek
Ohr HaTorah
Vayikra

And perhaps this is what is stated in Likkutei Torah , in the maamar “ <i>V’samti Kadkod</i> ”, for Rosh Hashanah, Part 1:	ואולי יש לומר, זהו מה שכתוב בלקוטי תורה, בד"ה "ושמתי כדכד", דראש השנה פרק א'.
“And behold, <i>zeh l’umas zeh asah Elokim</i> —G-d made one opposite the other (Koheles 7:14)—that even in the <i>sitra achra</i> there exists this level of <i>Yechidah</i> , which is the level of will that transcends intellect...”	והנה, "זה לעמת זה עשה האלקים" – שגם בסטרא אחרת יש בחינת "יחידה" זו, שהיא בחינת רצון שלמעלה מהשכל כו'.
And similarly, it is explained in the commentary on <i>Ki Seitzei</i> , regarding “ <i>She shall remove the garment of her captivity</i> ”, that this refers to the <i>Makif</i> of the kelipah, just like in holiness there is the level of <i>Yechidah</i> , etc.—see there.	וכן נתבאר בביאור על "כי תצא", גבי "והסירה את שמלת שבניה", שהיא בחינת מקיף דקליפה, כמו שבקדושה יש בחינת "יחידה" כו' – עין שם.
And therefore it is called <i>Tzafoni</i> —because it is hidden and standing...	ולכן נקרא "צפוני" – שצפון ועומד כו'.
But through <i>teshuvah</i> , one transforms it from the above-mentioned <i>tzafon</i> to be included in the <i>Tzafon</i> of holiness.	אבל על-ידי תשובה – מתפך מבחינת "צפון" הנ"ל – להכלל ב"צפון" דקדושה.
And this is the meaning of “ <i>Tzafonah Lifnei Hashem</i> ”, and this is accomplished through <i>extra strength</i> , etc.	ונהו "צפונה לפני ה'", והינו על-ידי "בחילא יתירא" כו'.
קצור Summary	
In Torah Or, it explains “ <i>Tzafonah Lifnei Hashem</i> ” as referring to baalei teshuvah, who rise with great strength, and the holy Chayos rise with great trembling.	בתורה אור – מבאר "צפונה לפני ה'" על דרך בעלי תשובה – דמשפין בחילא יתירא, וחיות הקדש מתנשאות ברעש גדול.
And this corresponds to the level of speech—connected to the verse “ <i>V’es HaTzafoni</i> ” (Yoel 2:20)—this refers to the yetzer hara. And when the yetzer hara is transformed into good, there is great advantage.	ונהו על דרך הדבור – מבחינת "ואת הצפוני", דהינו: זה יצר הרע, וכשנהפך היצר הרע לטוב – יש בזה מעלה יתירה.
See also in the Ramaz on Parshas Yisro, 69b.	ועין בהרמ"ז פרישת יתרו, דף ס"ט ע"ב.
And this is the concept of Kodesh Kodoshim being slaughtered in the north—because in the north there is both deficiency (“ <i>V’es HaTzafoni Archik</i> ”) and also greatness, through teshuvah, with a love like fiery coals.	ונהו ענין קדשי קדשים – שחיטתו בצפון, שבבחינת צפון יש גרעות – על דרך: "ואת הצפוני ארחיק", וגם שבח, והינו על-ידי תשובה – בבחינת אהבה כרשפי אש.
As with the advantage of “ <i>MiTzafon Zahav Ya’aseh</i> ” (gold from the north) over the level of <i>keseif</i> (silver), which refers to the righteous.	כמעלת: "מצפון זהב יאטה", על בחינת "כסף הקדשים" – "כסף נבחר" לשון צדיק.

Temach Tzedek
Ohr HaTorah
Vayikra

And see about <i>teshuvah</i> in Likkutei Torah on Shir HaShirim, in the maamar “ <i>Yonasi B’Chagvei HaSela</i> ”, in the matter of “ <i>Kumi Lach, Harei’ni Es Mar’aich</i> ”, and also in the maamar “ <i>Mi Yitn’cha Ka’ach Li</i> ”.	ועינו מענין תשובה – בלקוטי תורה על שיר השירים, בד"ה "יונתי בחגוי הסלע", בענין "קומי לה, הראיני את מראיך", ובד"ה "מי יתנך כאח לי".
(ד)	
(4) And in Rabbeinu Bechayei, Parshas Tzav, in its place, on the verse “ <i>On the northern side of the altar</i> ” (Vayikra 1:11), page 132a, this is what he writes:	(ד) וברבנו בחיי פרשת צו – במקומו על פסוק "על ירך המזבח צפונה" (ויקרא א':11), דף קל"ב ע"א – וזה לשונו:
And our sages expounded: “The northern wind is not encircling, and a three-legged chair cannot stand—it requires a fourth leg. Therefore, the korbanos are the legs of the world.”	ודרשו רז"ל: "רוח צפונית אינה מסובבת, וכסא של שלוש רגלים אינו עומד – ויצטרף רגל רביעי. ולכך הקרבנות – רגל העולם"
(See Taanis Chapter 4, 27b, where it says: “Were it not for the order of the korbanos...”).	עין פירק ד' דתענית, דף כ"ז ע"ב: "שאילמלא סדר (קרבנות)..."
And in Pirkei d’Rabbi Eliezer, it says: “He created the northern wind, but did not complete it...”	ובפרקים של ר"א – רוח צפון בראו, ולא גמרו כו'
According to Kabbalah, <i>Tzafonah</i> is the attribute of <i>Gevurah</i> , in order to cast it upon Him.	ועל-דרך הקבלה – "צפונה" היא מדת הגבורה, כדי להשליכה אליו כו'
And this is the concept of ascending the <i>kevesh</i> (ramp), to His fiery furnace.	וזהו, שממנו עלה לכבש – לכבשנו של עולם
And “turn to surround”—this refers to <i>Kesser Elyon</i> , which surrounds all.	ופנה לסובב – הוא פתח עליון, הסובב כל
And he came to the southeast corner—he intended in Mem-Ches (48) to draw down from the Sovev into the three upper Sefiros, to the south, which is <i>Chesed</i> .	ובא לו לקרן דרומית מזרחית – כיון במ"ח להשפיע מן הסובב ג' ראשונות אל הדרום – שהוא חסד
And from the southeast is <i>Tiferes</i> , and from the northeast, to complete it with <i>Gevuros</i> .	ומדרומית מזרחית – הוא תפארת, וממזרחית צפונית – להשלים אליו הגבורות
And afterwards, from the northwest is <i>Atarah</i> , through <i>Netzach</i> into <i>Yesod</i> , the House of Kingship.	ואחר כך, מצפונית מערבית – היא העטרה, דרך הנצחות אל היסוד – בית המלכות
And the explanation is: to complete the attribute of <i>Gevurah</i> with Him—this can be understood by what is written elsewhere on the verse “ <i>Tzechok asah li Elokim</i> ” (“G-d has made laughter for me”).	וביאור הענין: להשלים מדת הגבורה אליו – יש לומר על-פי מה שנאמר במקום אחר, על הפסוק: "צחק עשה לי אלקים"

Temach Tzedek
Ohr HaTorah
Vayikra

That the name <i>Elokim</i> , which conceals in order to be in the state of “yesh” (something), and is the attribute of judgment—from this comes laughter and the revelation of supreme delight.	שְׁבַחֲנִית שֵׁם אֱלֹקִים – הַמִּסְתִּיר כְּדֵי שִׁיחָא בְּבַחֲנִית “יֵשׁ”, וְהוּא בַּחֲנִית מִדַּת הַדִּין – מִזֶּה נִעֲשֶׂה צַחַק וְגִילּוֹי תַעֲנוּג הָעֲלִיוֹן.
And this happens when the <i>yesh</i> (ego/self) is nullified.	וְהִינוּ, כְּשֶׁנִּעֲשֶׂה בְטוֹל הַיֵּשׁ.
And this is what it says: “ <i>Leviathan, this You formed to play with</i> ” (Tehillim 104:26).	וְזֶהוּ שְׂכָתוֹב: “לִוְיָתָן זֶה יִצְרָתָּ לְשִׂחֹק בּוֹ” (תהילים (ק”ד:כ”ו).
(As explained in the maamar <i>Eileh Masei</i> , and on <i>Tzav Es B’nei Yisrael</i> on “ <i>Es korbani lachmi...</i> ”, and in Parshas Vayeitzei on “ <i>V’shavti b’shalom...</i> ”, and in the maamar “ <i>Va’ehi Etzlo Amun</i> ”—on the verse “ <i>Mimoshevoiseichem tavi’u lechem tenufah...</i> ”).	כְּמוֹ שְׁנִתְבָּאָר בְּד”ה “אֵלֶּה מִסְעֵי”, וְעַל “צוֹ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל” – “אֶת קָרְבָּנִי לֶחְמִי” כו’, וּבַפָּרָשָׁה וַיֵּצֵא עַל “וְשָׁבְתִי בְשָׁלוֹם” כו’, וּבִסְדֵּר הַד”ה “וְאֶהְיֶה אֲצִלוֹ אֲמוּן”, עַל פֶּסוּק “מִמֹּשְׁבֵיכֶם תָּבִיאוּ לָחֶם (תְּנוּפָה” כו’.
That laughter comes from the nullification of the <i>yesh</i> (ego/self), because this is something novel.	שֶׁהַשְׂחֹק נִמְשָׁךְ מִבְטוֹל הַיֵּשׁ, לְפִי שֶׁזֶּהוּ דָּבָר חֲדוּשׁ.
Because when the soul was before it was clothed in the body and animal soul, it was already in a state of <i>bittul</i> —and this is not a novelty.	כִּי מֵה שֶׁהִנְשָׂמָה קֹדֶם הַתְּלַבְּשׁוּתָהּ בַּגּוּף וּבַנֶּפֶשׁ הַבְּהֵמִית – הִתְּהַבְּחִיתָ בְטוֹל – אֵין זֶה חֲדוּשׁ כָּלֵל.
For all the worlds are truly like a drop in the ocean and considered as nothing.	כִּי כָּל הָעוֹלָמוֹת כֻּלָּם – הֵם בְּאַמֶּת כְּטֶפֶה בַּיָּם אוֹקֵינוֹס, וְכֵלָא חֲשִׁיבִי.
But when the soul descends and is clothed in the body—and even the body and animal soul have a yearning and desire for G-dliness—this is a complete novelty.	אָבֵל מֵה שֶׁאַחֵר כֵּךְ – בְּהַתְּלַבְּשׁוּת הַנְּשָׂמָה בַּגּוּף – גַּם הַגּוּף וּנְפֶשׁ הַבְּהֵמִית – יֵשׁ לָהֶם בַּחֲנִית כְּלוֹת הַנְּפֶשׁ, לְהִיּוֹת “כֵּלָה שְׂאֲרֵי וּלְבָבִי” – לְהִיּוֹת גַּם הַיֵּשׁ בְּטֵל כְּבְטוֹל טֶפֶה בַּיָּם – זֶהוּ חֲדוּשׁ גָּדוֹל.
And this is the elevation of <i>mayin nukvin</i> (feminine waters).	וְזֶהוּ הָעֲלָאת מ”נ.
Even though, in truth, the nature of the <i>bittul</i> of the animal soul is not comparable to the <i>bittul</i> in the higher worlds.	אֲף שֶׁבְּאַמֶּת, מֵהוּת הַבְטוֹל שֶׁל נֶפֶשׁ הַבְּהֵמִית – אֵינוֹ עֲרוּךְ לְמֵהוּת הַבְטוֹל שֶׁבְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים.
But because it is a novelty—like the analogy below: “The heart of kings is unfathomable,” and when they want to draw the king’s heart to turn to the request of a simple person, it is through bringing something novel, like a bird that speaks.	אָבֵל מִשּׁוֹם שֶׁזֶּהוּ דָּבָר חֲדָשׁ, וְכְמוֹ מִשָּׁל לְמֶטָה: “לֵב מְלָכִים – אֵין חֲקָר”, וְכִשְׂרוּצִים לְמִשּׁוֹךְ לְבוֹ לְפָנוֹת אֶל בִּקְשֵׁת הַקְּדוּשָׁה – הוּא עַל־יְדֵי שְׂמִבִּיאִים לְפָנָיו דָּבָר חֲדָשׁ, כְּמוֹ צִפּוֹר מְדַבֶּרֶת כו’.

Temach Tzedek
Ohr HaTorah
Vayikra

Even though people speak with higher intellect, that is not novel—but the fact that the bird speaks is novel and draws the king's heart.	אף על פי שבני אדם מדברים בבינה יתירה – אין זה חדוש, אבל כך – מה שהצפור מדברת – הוא חדוש, ומושך לב המלך.
Likewise, the fact that the <i>yesh</i> becomes <i>battel</i> —this is a novelty, that from animal there becomes a man, as it says “ <i>Adam u’veheima t’oshiya Hashem</i> ” (Tehillim 36:7).	כך, מה שהישי נבטל – הוא דבר חדש, שמבנה נעשה אדם, כמו שכתוב: “אדם ובהמה תושיע ה'” (תהילים ל"ז).
And through this, specifically, one arouses from Above the drawing down of will and supernal delight, as above.	ועל-ידי זה דווקא, מעורר למעלה מעלה – דהינו המשיכת רצון ומענוג עליון, כנ"ל.
And see also in Parshas Vayishlach, on the verse “ <i>Vayikach min haba b'yado minchah...</i> ”	ועין מזה גם-כן – בפרשת וישלח, על הפסוק: “ויקח מן הבא בידו מנחה”.
Like the analogy of the animal that carries the person riding upon it to a place that he himself would be unable to reach.	וכמשל – בהמה שנושאת את האדם הרוכב עליה – למקום שהאדם אינו יכול להגיע שם בעצמו.
And this is the idea of Yitzchak—“ <i>tzchok</i> ”—and the supernal delight that “Elokim has made for me,” through the rectification of the attribute of <i>Gevurah</i> .	וזהו ענין יצחק – צחק – ומענוג עליון – “עשה לי אלקים”, על-ידי תקון מדת הגבורה כו'.
And that is through sweetening the <i>Gevurah</i> within the soul, which is the <i>yetzer hara</i> , etc.	והינו – על-ידי המתקת הגבורות שבנפש – שהוא הניצר הרע כו'.
And see in Midrash Rabbah , Parshas Bamidbar, section 2, on the verse “ <i>Degel Machaneh Dan Tzafonah...</i> ” (Bamidbar 2:25), that from there darkness goes forth, and it is necessary to illuminate the darkness through <i>Asher</i> and <i>Naftali</i> —Asher because of “ <i>Asher kideshanu b'mitzvosav</i> ,” and Naftali because of the verse “ <i>U’nofes tzufim...</i> ”.	ועין ברבות פרשת במדבר פרק ב', על-פסוק: “דגל מחנה דן צפונה” כו', שמשם החשך יוצא, וצריך להאיר את החשך על-ידי אשר ונפתלי – אשר על שם: “אשר קדשנו במצותיו”, ונפתלי על-פי: “ונפת צופים” כו'.
And the advantage of light is that it emerges from darkness—that is, when darkness is transformed into light.	והנה יתרון האור – נמשך מן החשך, הינו – כשהחשך נהפך לאור.
And this is explained in Likkutei Torah , Parshas Va’eschanan, in the maamar “ <i>V’yadata Hayom...</i> ”, for Rosh Hashanah, that “ <i>Hashem Hu HaElokim</i> ” means the transformation of darkness to light.	וכמשל מזה בלקושי תורה פרשת ואתחנן, סדר הק"ה: “וידעת היום כו' כי ה' הוא האלקים”, דראש השנה.

Temach Tzedek
Ohr HaTorah
Vayikra

And in Parshas Ki Seitzei, in the maamar “ <i>V’lo Avah</i> ” and “ <i>Kanasher Ya’ir</i> ”, in the explanation of “ <i>Mi zos olah min hamidbar</i> ”, and in the maamar “ <i>Eileh Masei</i> ” for Rosh Hashanah, Chapter 2, about “ <i>Tov me’od</i> ”, that this refers to the yetzer hara when it is transformed to good.	ובפרשת פי תצא, סדר הד"ה: "ולא אבה" וסדר הד"ה: "כנשר יעיר", בענין: "מי זאת עלה מן המדבר", ובד"ה "אלה מסעי" – דראש השנה פרק ב', בענין: "טוב מאד" – זה יצר הרע, כשנהפך לטוב.
And this is the concept of “ <i>Tzafonah Lifnei Hashem</i> ”—that when we read this verse, Hashem remembers the Akeidah of Yitzchak, through which the Attribute of Judgment was completed and transformed into the Attribute of Mercy.	וזהו ענין “צפונה לפני ה'” – ששקורין את המקרא: “צפונה לפני ה'” – זוכר הקדוש-ברוך-הוא עקידת יצחק, שעל-ידי זה נשלמה מדת הדין ונהפכה למדת הרחמים.
As it is written in Midrash Rabbah , Parshas Vayeitzei, Section 83, on the verse “ <i>And Hashem remembered Rachel</i> ”—that the righteous transform the Attribute of Judgment to Mercy.	כמו שכתוב במדרש רבה פרשת ויצא, פרק פ"ג, על הפסוק: “ויזכר אלקים את רחל” – שהצדיקים מהפכים מדת הדין למדת הרחמים.
This is done through their deeds which draw from the level of <i>tzchok</i> (laughter) and supreme pleasure—Atikah Kadisha, in which there is no left side (Gevurah), and thus the revelation transforms the Judgment of Atzilus into Mercy.	והינו – על-ידי שהם ממשיכים במעשיהם מבחינת הצחוק והתענוג העליון, שהוא בחינת עתיקא קדישא, דלית שמאלא בהאי עתיקא, ולכן על-ידי זה – הגילוי נהפך ממדת הדין שבאצילות למדת רחמים.
And this is the meaning of “ <i>Vayaakod es Yitzchak b’no</i> ”—“ <i>He bound Yitzchak his son</i> ”—above the trees, i.e., above the Tree of Life and the Tree of Knowledge, which contain Chesed and Gevurah.	וזהו ענין: “ויצקד את יצחק בנו” – ממעל לעצים, היינו: עץ החיים ועץ הדעת, שיש בהם חסד וגבורה.
But <i>above</i> the trees—this is like what is explained in Zohar III , Parshas Shelach, 158b, on the verse “ <i>Hayesh bah eitz im ayin</i> ”—that the level of “ <i>ayin</i> ” is above the Tree of Life, which is Atikah Kadisha, called “ <i>ayin</i> ” because it is not grasped at all.	אבל ממעל לעצים – זהו כמו שנתבאר בזהר חלק ג' פרשת שלח, דף קנ"ח ע"ב, על הפסוק: “היש בה עץ אם אין”, שהבחינה של “אין” – היא למעלה מעץ החיים, והיא בחינת עתיקא קדישא, הנקראת: “אין” – משום שאינה מושגת כלל.
As explained in the Siddur , in the discourse for Lag BaOmer , and this is the level to which the Akeidah of Yitzchak reached.	כמו שכתוב בסדור, בדרוש ל"ג בעומר, ולשם הגיעה עקידת יצחק.

Temach Tzedek
Ohr HaTorah
Vayikra

And this is the concept of “ <i>Tzchok asah li Elokim</i> ”—that the name Elokim specifically is associated with “ <i>VehaElokim nissah es Avraham</i> ”, and through this higher drawing from beyond the trees, Judgment is transformed into Mercy—and then it is called “ <i>Tov Meod</i> ”.	וזהו ענינו: “צחוק עשה לי אלקים” – דוקא שם אלקים, דהינו: “והאלקים נסה את אברהם”, ועל-ידי המשיכה זו ממעל לעצים – נהפך מדת הדין למדת רחמים, ואז הוא בחינת “טוב מאד”
And similarly, through the korbanos of “ <i>Tzafonah Lifnei Hashem</i> ”, the Attribute of Judgment, from the north, is transformed into the Attribute of Mercy—until it becomes like “ <i>Asher tzafanta liyerei’cha</i> ”—“ <i>that which You have hidden for those who fear You.</i> ”	וכן גם-כן – על-ידי הקרבנות: “צפונה לפני ה'” – נהפך בחינת מדת הדין דצפון למדת רחמים, עד שיהא על דרך: “אשר צפנת ליראיך”
The level of <i>Asher kid’shanu b’mitzvosav</i> is <i>tzafanta</i> , which has the same numerical value as <i>kesser</i> , and this is “ <i>lifnei Hashem</i> ”—the Yud is Chochmah, the first Hei is Binah, etc.	בחינת “אשר קדשנו במצותיו” – היא “צפנת” – גימטריא “כתר”, והוא “לפני ה'” – יו”ד חכמה, ה”א בינה כו’
And see what is written about “ <i>Ruach Tzfonis einah mesoveves</i> ” in Likkutei Torah , beginning of Parshas Tazria, and in Zohar III , Parshas Korach, 178a–b, on the verse “ <i>V’avad haLevi...</i> ”	וענו מה שכתוב בענינו: “רוח צפנית אינה מסובבת” – בלקוטי תורה, ראשית פרשת תזריע*, ובזהר חלק ג', פרשת קרח, דף קע”ח ע”א וע”ב, על הפסוק: “ועבד הלוי”
From this it is implied that the concept of “ <i>Ruach Tzfonis</i> ” that was created but not completed, is similar to what the sages said: that the <i>mazikin</i> (damaging spirits) were created on Erev Shabbos at twilight.	ומשמע, דענינו “רוח צפנית” – שבראו ולא גמרו – הוא כמו שאמרו רז”ל: שהמזיקין נבראו בערב שבת בין השמשות
And this is explained in the Zohar , in Parshas Bereishis (14a), that their spirits were brought forth, but their bodies were not created because the day was sanctified—thus, they were not completed.	ופירש בזהר שם, ובפרשת בראשית, דף י”ד ע”א: “היו נפקין רוחיהון דשדין לאתברי גופא דלהון, ואתקדש יומא – ולא אתברי”, ואם-כן – לא נשלמה בריאתן
And likewise, “ <i>Ruach Tzfonis bara v’lo gamar</i> ”—because the <i>mazikin</i> stem from the northern wind.	וכן גם-כן, “רוח צפנית – בראו ולא גמרו”, כי כן המזיקין – עקרם ברוח צפנית, כמו שכתוב ברמ”ז ראשית פרשת צו
And the concept is that the root of the soul is drawn from <i>Memalei Kol Almin</i> (filling all worlds), and the body is drawn from <i>Soveiv Kol Almin</i> (surrounding all worlds), as explained in Torah Or , in the maamar “ <i>Yavi’u Levush Malchus.</i> ”	והענינו, ששורש הנפש נמשך מממלא כל עלמין, והגוף נמשך מסובב כל עלמין, כמו שכתוב בתורה אור, בד”ה “יביאו לבוש מלכות”

Temach Tzedek
Ohr HaTorah
Vayikra

And the demons only receive nefesh from <i>Memalei Kol Almin</i> , and their bodies were not created, for the light of <i>Soveiv Kol Almin</i> did not shine upon them.	והשדים לא נמשך בהם רק נפש ממלא כל עלמין, וגופם לא נברא, כי לא האיר להם אור הסובב כל עלמין.
And this is the meaning of “ <i>the northern wind does not encircle</i> ”—that the level of <i>Soveiv</i> does not illuminate within them in order that the physical body be created.	וזהו פירוש: “רוח צפונית אינה מסובבת” – שאינה מאירה בהם בחינת “סובב”, כדי שיהא נברא הגשמי כו’.
And in Be’er HaZohar , Parshas Korach, this concept was explained earlier—that from the left line, when it extends downward through the <i>Hishtalshelus</i> , from there comes the greatest nurturing of the external forces (<i>kelipah</i>).	ובבאר הזהר, פרשת קרח, נתבאר לעיל הענין – כי מקו השמאל, כשנמשך בהשתלשלות למטה – נמשך משם וניקת החיצונים ביותר.
Similar to <i>Canaan</i> , who was drawn specifically from <i>Chochmah</i> , which corresponds to the <i>Three Completely Impure Kelipos</i> , that descend from the left line, etc.	דוגמת כנען, שנמשך מחכמה דוקא, שהוא ענין ג’ קליפות השמאל, שנשתלשלו מקו השמאל כו’.
And therefore Avraham said to Eliezer that he should not take a wife for Yitzchak from the daughters of <i>Canaan</i> , but rather from <i>my land</i> —because they stem from <i>Kelipat Noga</i> , which can be elevated.	ולכן אמר אברהם אליעזר – שלא יקח אשה ליצחק מבנות כנען, רק אל ארצי – שהם מקליפת נוגה, שיכולות להתעלות כו’.
And therefore their creation (of the demons) was not completed, in order that there not be completion within the Three Impure Kelipos.	ועל-כן לא נגמרה בריאתו, כדי שלא תהיה שלמות בג’ קליפות כו’.
And see in Tola’as Yaakov , on the topic of Shabbos, letter ט, regarding the Friday night prayer.	וענין בתולעת יעקב, גבי שבת – אות ט’, בענין תפלת ליל שבת.
And see in Toras Emet , in the maamar “ <i>Vayakhel Moshe</i> ”, regarding how afterward, at the end and ultimate purpose of the descent of the flow (of divine influence), that is the aspect of <i>Shabbos</i> .	וענין בתורת אמת, סדר הד”ה “ויקהל משה”, גבי ואחר כך – בגמר ותכלית ירידת השפע – אז הוא בחינת שבת.
And that is in order that the shefa not continue to extend too far, etc.	והנינו – כדי שלא ימשך השפע להתפשט יותר מדי כו’.
And see what is written on the verse “ <i>Veha’aretz hadom raglai</i> ” (<i>Yeshayahu 66:1</i>), etc.	וענין מה שנאמר על פסוק: “והארץ הדם רגלי” (ישעיהו ס”ו:א’) כו’.
And see Zohar II , Parshas Pekudei, 288b, regarding the “ <i>Zahav haTenufah</i> ” (the waved gold), and the reason that their sustenance (of the external forces) comes specifically from the left side.	וענין בזהר חלק ב’, פרשת פקודי, דף ר”ח ע”ב, בענין “זהב התנופה”, והטעם שניקתם מקו השמאל דוקא.

Temach Tzedek
Ohr HaTorah
Vayikra

Because the left repels—like someone who throws behind the shoulders—and from that level, they too can receive.	כי שִׁמְאֵל דּוֹחָה – כְּמֵאן דְּשַׂדִּי מֵאַחוֹרֵי כְּתִיפִים – וּמִבְחִינָה זוֹ יְכוּלוֹת גַּם־הֵם לְקַבֵּל
Not so from the right side, where the shefa comes in closeness—they cannot receive from there.	מֵה שְׂאִין בֵּן מִבְחִינַת יָמִין – שֶׁהַשְּׂפָע בָּא בְּקִירוֹב – אִין יְכוּלִים לְקַבֵּל מִשָּׁם
And therefore the northern wind (left side) was not completed, in order that the shefa not extend too far downward, etc.	וְעַל־כֵּן לֹא נִגְמְרָה רוּחַ צְפוֹנִית – קוֹ הַשְּׁמָאֵל – כְּדִי שֶׁלֹּא יִתְפַּשֵּׁט הַשְּׂפָע יוֹתֵר מִדִּי לְמַטָּה כּו'.
As a result, the world remained with blemish.	וְנִמְצָא – אֲשֶׁתֶּאֱרַע עָלְמָא בְּפִגְמִי
And the Levi'im, who stem from the left side of holiness, rectify this by including the left within the right.	וְהַלְוִיִּים – שֶׁהֵם מִקּוֹ הַשְּׁמָאֵל דְּקְדוּשָׁה – מִתְקַנִּים לְאַכְלֵלָא שְׁמָאֵלָא בִּימִינָא
And they say song over the wine, which gladdens Elokim, etc.—they rectify this.	וְאוֹמְרִים שִׁיר עַל הַיַּיִן – הַמְּשַׂמֵּחַ אֱלֹקִים כּו' – הֵם מִתְקַנִּים זֶה
And the idea is that even from the northern wind, influence should not be drawn to the external forces, as with “ <i>Veha'aretz hadom raglai</i> ”, that the legs should not descend downward, etc.	וְהִנֵּנוּ – שֶׁגַּם מִרוּחַ צָפוֹן לֹא יִמָּשֶׁךְ הַשְּׂפָע לְחִיצוֹנִים – עַל דְּרָךְ: “וְהָאָרֶץ הַדֹּם רַגְלֵי” – שֶׁלֹּא יִהְיוּ הָרַגְלִים יוֹרְדוֹת כּו'
And therefore the altar had a <i>sovev</i> (circular ledge) even on the northern side, in order that also the northern wind be surrounded—that is, that <i>Soveiv Kol Almin</i> be drawn down, as mentioned earlier.	וְלִכֵּן בְּמִזְבֵּחַ הַזֶּה הִסּוּבָב גַּם מִצַּד צָפוֹן – שִׁיְהֵא גַם רוּחַ צְפוֹנִית מְסוּבָּבָת, שֶׁהוּא הַמְּשַׁכֵּת “סוּבָב כָּל עַלְמִין” כַּנִּל
And then, on the contrary, from there influence is drawn to Israel, as it says: “ <i>Asher tzafanta li'yerei'cha</i> ”—because through turning darkness into light, they draw down the advantage of the light.	וְאִזְ אֲדַרְבָּא – נִמָּשֶׁךְ מִשָּׁם הַשְּׂפָע לְיִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: “אֲשֶׁר צָפַנְתָּ לְיִרְאֵיךָ”, כִּי עַל־יְדֵי שֶׁהֵם מְהַפְּכִים חֹשֶׁכָא לְנֹהָרָא – עַל־יְדֵי זֶה נִמָּשֶׁךְ לָהֶם יִתְרוֹן הָאוֹר
And this is the drawing from the level of “ <i>Asher tzafanta</i> ”, the aspect of “ <i>Yoshes choshech sisro</i> ”—which is higher than light and revelation. Rather, it is hidden and concealed.	וְהוּא הַהִמְשָׁכָה מִבְחִינַת “אֲשֶׁר צָפַנְתָּ” – בְּחִינַת ** “יֹשֵׁת חֹשֶׁךְ סִתְרוֹ” – שֶׁהוּא לְמַעַל מִבְחִינַת אוֹר וְגִילוי – רַק צָפוֹן וְנִעְלָם
And this is through “ <i>Tzafanti lecha</i> ”—through mitzvos and good deeds.	וְהִנֵּנוּ – עַל־יְדֵי: “צָפַנְתִּי לָךְ” – בְּמִצְוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים
As it says “ <i>Umitzvos titzpon itcha</i> ” (Mishlei 2), and “ <i>Chachamim yitztapnu da'as</i> ” (Mishlei 10:14).	כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: “וּמִצְוֹת תִּצְפוֹן אֶתְךָ” (משלי ב'), וְנִצְאֵמַר: (“חֲכָמִים יִצְטַפְּנוּ דַעַת” (משלי י':י"ד)

Temach Tzedek
Ohr HaTorah
Vayikra

And Rashi explains: they guard it in their hearts so they do not forget it—as it says “ <i>Bilibi tzafanti imrasecha lemaan lo echta lach</i> ” (Tehillim 119:11).	וּפִירֵשׁ רֶשֶׁ"י: "יִשְׁמְרֵנוּ בְּלִבָּם שֶׁלֹּא יִשְׁכַּחוּ", כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "בְּלִבִּי צִפְנֹתִי אִמְרֹתֶיךָ לְמַעַן לֹא אֶחְשָׂא לָךְ" (תהילים קי"ט:א).
And Rashi explains: I didn't let it be forgotten from me.	וּפִירֵשׁ רֶשֶׁ"י: "לֹא נִתְּתִיהָ לְהִשְׁכַּח מִמֶּנִּי"
And in Midrash Tehillim there it says: the yetzer hara only rules over one who does not have Torah—and one who has Torah in his heart, the yetzer hara does not rule over him.	וּבְמִדְרַשׁ תְּהִלִּים שָׁם: "אֵין יֵצֵר הָרַע שׁוֹלֵט אֲלֵא בְּמִי שֶׁאֵין בוֹ תוֹרָה – וּמִי שֶׁהַתּוֹרָה בְּלִבוֹ – אֵין יֵצֵר הָרַע שׁוֹלֵט בוֹ"
As it says: “ <i>Toras Elokav bilibo lo timad ashuraiv</i> ” (Tehillim 37:31).	כְּהִכְתּוּב: "תּוֹרַת אֱלֹקֶיךָ בְּלִבוֹ – לֹא תִמָּעַד אֲשֻׁרָיו" (תהילים ל"ז:א).
And Moshe says: “ <i>Vesamtem es devarai eileh al levavchem v'al nafshechem</i> ” (Devarim 11:18).	וְכֵן מֹשֶׁה אוֹמֵר: "וְיִשְׁמַתֶּם אֶת דְּבָרֵי אֵלֶּה עַל לִבְכֶּם (וְעַל נַפְשְׁכֶם)" (דברים י"א:יח).
Therefore it says: “ <i>Bilibi tzafanti imrasecha</i> ”. End quote.	לְכֵן נֶאֱמַר: "בְּלִבִּי צִפְנֹתִי אִמְרֹתֶיךָ". עַכ"ל
And one may say that the root of the Torah is from the level of <i>Kesser</i> , which is called “ <i>Asher tzafanta</i> ”, as mentioned above.	וְאֶפְשָׁר לֵאמֹר, כִּי שׁוֹרֵשׁ הַתּוֹרָה – מִבְּחִינַת "כֶּסֶּת", הַנִּקְרָא "אֲשֶׁר צִפְנֹתָ" כַּנ"ל
For the 613 mitzvos of the Torah and the seven of the Rabbis are a total of 620 pillars of light.	כִּי תְרִי"ג מִצְוֹת דְּאוֹרֵייתָא, וְז' מְדַרְבָּנָן – הֵם תְּרִי"ד עֲמֻדֵי אוֹר
And the Torah is from the <i>Mocha Stima'ah</i> (concealed mind) of <i>Kesser</i> , which is the level of “ <i>Asher tzafanta</i> .”	וְהַתּוֹרָה הִיא מִמוֹחָא סְתִימָאָה שְׁבִכְתָּר, וְהוּא בְּחִינַת "אֲשֶׁר צִפְנֹתָ"
Also, its root is from the <i>Gevuros</i> of <i>Arich Anpin</i> , which is clothed in <i>Mocha Stima'ah</i> .	וְגַם כִּי שָׁרָשָׁה – מִגְּבוּרוֹת דְּעִרִיד אֲנָפִין, הַמְּלוּכָשׁוֹת בְּמוֹחָא סְתִימָאָה
Therefore, it is a “spice” to distance the <i>Tzafoni</i> , which is the yetzer hara, etc.	לְפִיכָךְ זֶה הִיא "תְּבִלִּין" לְהַרְחִיק אֶת הַצָּפוֹנִי, שֶׁהוּא הַיֵּצֵר הָרַע כו'
And this is what it says in Midrash Rabbah , Parshas Devarim, on the verse “ <i>P’nu lachem tzafonah</i> ”—that it refers to the Torah, as it says “ <i>U’tzafon la’y’sharim tushiyah</i> ” (Mishlei 2:7).	וְזֶהוּ שֶׁכָּתוּב בְּמִדְרַשׁ רַבָּה פָּרָשַׁת דְּבָרִים, עַל הַפְּסוּק: "פְּנוּ לָכֶם צִפְנֹנָה" – דִּקְאִי עַל הַתּוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר: ("וּצְפוֹן לַיֹּשְׁרִים תוֹשִׁיָּה" (משלי ב'ז).
And see what is written regarding Torah being called <i>oz</i> and <i>tushiyah</i> , in Toras Emet , Parshas Yisro, in the maamar “ <i>Bachodesh Hashlishi</i> ”.	וְעֵין מַה שֶׁנֶּאֱמַר בְּעֵינֵן שֶׁהַתּוֹרָה נִקְרָאת "עוֹז וְתוֹשִׁיָּה" – בְּתוֹרַת אֱמֶת, פָּרָשַׁת יִתְרוֹ, בִּד"ה "בַּחֲדֵשׁ הַשְּׁלִישִׁי"
And in Kiddushin 30b , on the verse “ <i>Vesamtem...</i> ”, the Torah is compared to a perfect drug: “I have created the yetzer hara, and I have created the Torah as its antidote.”	וּבְקִדּוּשִׁין דף ל"ד ע"ב, עַל פְּסוּק: "וְיִשְׁמַתֶּם" – נִמְשָׁלָה הַתּוֹרָה לְסֵם חַיִּים – בְּרֵאתִי יֵצֵר הָרַע, בְּרֵאתִי לוֹ תְּבִלִּין – תּוֹרָה

Temach Tzedek
Ohr HaTorah
Vayikra

And one may say along these lines, that the yetzer hara's root of nurture is from the residue of <i>Gevurah</i> ,	ואפשר לומר על דרך זה – ששרש יניקתו של היצר הרע – מסיגי הגבורה
and through Torah, which is <i>Tiferes</i> , which connects Chesed and <i>Gevurah</i> —so that the left is included in the right, it is called <i>Shalom</i> (in the <i>P'shmah</i>),	ועלידי התורה – שהיא תפארת – המתבררת חסד וגבורה, שיהא שומאלא אתכליל בימינא, ונקראת "שלום" בפשטא
and by this is also made <i>shalom</i> in the <i>P'shamat</i> , that the yetzer hara is subdued to the yetzer tov, etc.	ועלידי זה נעשה גם-כן "שלום" בפשטא, שהיצר הרע נכנע ליצר הטוב כו'
And see in Iggeres HaKodesh , section 12, on the verse " <i>V'haya ma'aseh hatzedakah shalom</i> ".	ועין באגרת הקדש, סימן י"ב, על הפסוק: "ויהיה מעשה הצדקה שלום"
And see Likkutei Torah , Parshas Re'eh, in the maamar " <i>V'chol Banayich...</i> " regarding " <i>v'rav shalom banayich</i> ", and in the <i>Siddur</i> , in the maamar " <i>Mizmor l'sodah</i> ",	ועין בלקוטי תורה פרשת ראה, בד"ה "וכל בניך", גבי "רוב שלום בניך", ובסדור, בד"ה "מזמור לתודה"
regarding how through the two loaves (<i>Shte haLechem</i>), even chametz can be elevated.	בענין שבשתי הלחם – יכול גם החמץ להתעלות
And in Ramaz , beginning of Parshas Chukas, 179b, that through Torah—which is Yesod of Abba—the power of the Eitz HaDaas Tov v'Ra is nullified.	וברמ"ז ראשית חקת, דף קע"ט ע"ב: שעלידי התורה – שהיא יסוד אבא – מתבטל כח עץ הדעת טוב ורע
And likewise, " <i>Charus al haluchos</i> "—"Freedom from the yetzer hara", etc.	וכן גם-כן: "חרות על הלחות" – חרות מיצר הרע כו'
For the yetzer hara draws sustenance only from the middos (emotions), from the ZAT, but not from the GAR.	כי יניקתו – רק במדות וז"ת, אבל לא בג"ר
Therefore Binah is called <i>cheirus</i> (freedom), and this is what is said: " <i>There is no free person except one who engages in Torah.</i> "	ולכן הבינה נקראת "חרות", וזהו שנאמר: "אין לה בן חורין – אלא מי שעוסק בתורה"
And see also in Ramaz , beginning of Parshas Korach, and in Mekomas Miros there.	ועין גם-כן ברמ"ז ראשית פרשת קרח, ובמקומות מירוס שם
And see about <i>ben chorin</i> in Zohar , Parshas Lech Lecha, 95b, and in Pardes , in the entries <i>ben chorin</i> and <i>cheirus</i> .	ועין מענין "בן חורין" – בזוהר פרשת לה לה, דף צ"ה ע"ב, ובפרד"ס, ערך "בן חורין" ו"חרות"
And there it is explained that Yetzias Mitzrayim, which is <i>cheirus</i> (freedom), comes from Binah.	ושם נתבאר – שיציאת מצרים, והוא החרות, נמשך עלידי הבינה
And it is known that <i>Mitzrayim</i> is the boundaries and limitations of the body and the animal soul.	וידוע – שמצרים הוא המצרים והגבולים של הגוף ונפש הבהמית

Temach Tzedek
Ohr HaTorah
Vayikra

And see what was explained above in section 'א, about the elevation of the seven candles through the light of Chochmah—and this is the concept of <i>ben chorin</i> , which is also <i>ben shemen</i> , as explained in the Zohar and Pardes .	וַעֲנֵן מֶה שֶׁנִּתְבָּאָר לְעֵיל, סְעִיף א', בְּעֲנֵן הַעֲלָאת ז' הַנְּרוֹת עַל־יְדֵי אֹר הַחֲכָמָה, וְהוּא עֲנֵן "בֶּן חוֹרִין", שֶׁהוּא גַם־כֵּן "בֶּן שֶׁמֶן", כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּזֹהָר שֵׁם, וּבְפָרֶד"ס שֵׁם.
And let us return to our topic: this is the concept of " <i>And he shall slaughter... on the northern side before Hashem.</i> "	וְנָשׁוּב לְעֲנִינֵנוּ – שֶׁזֶּהוּ עֲנִינוֹ: "וְשָׁחַט כּו' צְפוֹנָה לְפָנֵי ה'."
For Hashem is called <i>light</i> , as it says, " <i>For You light my lamp,</i> " and " <i>Hashem is my light</i> " (Tehillim 27:1).	כִּי ה' נִקְרָא אֹר, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "כִּי אַתָּה תְאִיר גִּרִי", (וְכֵמוֹ "ה' אֹרִי" (תהילים כ"ז:א'))
However, the level of " <i>Yoshes choshech sisro</i> "—"He makes darkness His hiding place"—is called " <i>before Hashem</i> "; that is, the level of " <i>tzafanta</i> ", in whose root the <i>Gevuros</i> come first.	אָבֵל בְּחֵינַת "יֵשֶׁת חֹשֶׁךְ סִתְרוֹ" – נִקְרָאת "לְפָנֵי ה'", וְהֵינּוּ בְּחֵינַת "צָפֻנָּה", שֶׁבְּשָׁרְשָׁהּ הַגְּבוּרוֹת קוֹדְמִין.
As explained in Likkutei Torah , in the maamar " <i>Eileh Pekudei</i> ", regarding " <i>At first darkness...</i> "	כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאָר בְּלִקּוּטֵי תוֹרָה, ד'ה "אֵלֶּה פְּקוּדֵי", בְּעֲנֵן: "בְּרִישָׁא חֲשׁוּכָא כּו'".
And this is the concept that by transforming darkness into light—"Tzafanti lecha"—one rectifies the level of <i>Tzafon</i> .	וְזֶהוּ עַל־יְדֵי דְמַהֲפָכִין חֲשׁוּכָא לְנִהוּרָא – בְּחֵינַת "צָפֻנָּה לְךָ" – לְתַקֵּן בְּחֵינַת "צְפוֹן" כּו'.
And this is " <i>MiTzafon zahav yavo</i> "—"From the north gold will come"—the level of <i>Zahav haTenufah</i> , as mentioned earlier.	וְזֶהוּ "מִצְפוֹן זָהָב יֵאָתֶה", בְּחֵינַת "זָהָב הַתְּנוּפָה" הַבִּזְקָר לְעֵיל.
And the ascent to the level of <i>Tzafon</i> , which is <i>not surrounded</i> —this means, it is <i>higher than Soveiv Kol Almin</i> .	וְהַעֲלָה לְבְּחֵינַת צְפוֹן שְׂאִינָה מְסוּבָּבָת – ר"ל לְמַעְלָה מְסוּבָּב כָּל עֲלָמִין.
And this is <i>Kodesh Kodashim</i> , for <i>Kodesh</i> is <i>Soveiv Kol Almin</i> , and <i>Kodesh Kodashim</i> , even from <i>Kodesh</i> , is separated—this is beyond <i>Soveiv Kol Almin</i> .	וְזֶהוּ "קֹדֶשׁ קְדָשִׁים", כִּי "קֹדֶשׁ" – הוּא "מְסוּבָּב כָּל עֲלָמִין", וְ"קֹדֶשׁ קְדָשִׁים" – שְׁגַם מְבַחֲשֵׁת "קֹדֶשׁ" הוּא מְבַדֵּל – זֶהוּ לְמַעְלָה מְסוּבָּב כָּל עֲלָמִין.
And afterwards, " <i>And he shall sprinkle... its blood upon the altar, around.</i> "	וְאַחֲרֵי כֵן: "וְזָרַק כּו' אֶת דָּמּוֹ עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב"
The meaning of " <i>around</i> " is that through this ascent, it will be drawn down as <i>Soveiv Kol Almin</i> —that is, the revelation of the name <i>Havayah</i> , which is the level of <i>Soveiv</i> .	פִּירוּשׁ "סָבִיב" – שֶׁעַל־יְדֵי הַעֲלָאָה זֶה – יוֹמָשֵׁף לְהִיּוֹת "מְסוּבָּב כָּל עֲלָמִין", דְּהֵינּוּ: גִּילּוֹי שֵׁם הוּי' – שֶׁהוּא בְּחֵינַת "מְסוּבָּב"
For " <i>around</i> " means the two placements [of the blood], which are four—the northeast corner is the drawing of the yud-hei of Havayah, and the southwest corner is the vav-hei, etc.	כִּי "סָבִיב" הוּא שְׁתֵּי מַתְנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע, קֶרֶן מְזֻרְחִית צְפוֹנִית – הִיא הַמְּשַׁכֶּת בְּחֵינַת י"ה שְׁבִשָּׁם הוּי', וּמַעֲרָבִית דְּרוּמִית – בְּחֵינַת ו"ה כּו'.

Temach Tzedek
Ohr HaTorah
Vayikra

And therefore the Korbanos that are <i>Kodesh Kodashim</i> must be slaughtered on the north side, for through this is the ascent to <i>Kodesh Kodashim</i> (see Zohar and Ramaz, beginning of Parshas Tzav).	ולכן קדשי קדשים – שחיטתן בצפון, שעל-ידי זה – היא העליה לקדש קדשים (עין בזהר והרמ"ז (ראשית פרשת צו
And therefore, at the time when Yisrael read the verse “ <i>Tzafonah lifnei Hashem</i> ,” Hashem remembers the Akeidah of Yitzchak.	ולכן – בשעה שישׂראל קורין המקרא “צפונה לפני ה.” – זוכר הקדוש-ברוך-הוא עקידת יצחק
For Yitzchak, with mesirus nefesh, rectified the northern wind, and in the future they will say to Yitzchak: “ <i>You are our father.</i> ”	פי יצחק – במסירות נפש – תקן רוח צפונית, וילעתיך לבוא יאמרו ליצחק: “פי אתה אבינו”
For the level of Yitzchak is the concept of “ <i>Not with silver will you be redeemed</i> ”, and like the superiority of gold over silver.	פי בחינת יצחק – זהו ענין “לא בכסף תגאלו”, וכמו מעלת הזהב על הכסף
As explained in Tanya , chapter 50, and in Pri Etz Chaim , Shaar Chag HaMatzos, chapter 6, in the name of the Arizal.	כמו שנאמר בספר של בינונים פרק ג', ובפרי עץ חיים, שער חג המצות, פרק ו', בשם האר"י ז"ל
And the level of gold is “ <i>MiTzafon zahav yavo.</i> ”	ובחינת זהב – זהו “מצפון זהב יאתה”
And this is that the ram of Avraham was also created on Erev Shabbos at twilight, etc.	וזהו – דאילו של אברהם – נברא גם-כן בערב שבת בין השמשות כו'
And from this comes the supernal delight—“ <i>Tzchok asah li Elokim</i> ”—specifically through the concealment.	ומזה נמשך התענוג העליון – “צחוק עשה לי אלקים” – דוקא על-ידי ההסתרה
And from this is drawn: “ <i>And Hashem will be for me Elokim.</i> ”	ומזה נמשך: “ויהי ה' לי לאלקים”
And this is “ <i>Tzafonah lifnei Hashem</i> ”—beyond the name <i>Havayah</i> , etc.	וזהו “צפונה לפני ה” – למעלה משם הוי' כו'
And see in Midrash Rabbah , Shir HaShirim, on the verse “ <i>Chadashim gam yeshanim tzafanti lach</i> ”—“ <i>new and old I have stored for you</i> ”: you are hidden for Me, and I am hidden for you, etc.	ועין ברבם שיר השירים, על פסוק: “חדשים גם ישנים צפנתי לך” – אתם צפונים לי, ואני צפנתי לכם כו'
And this is the concept of “ <i>Yiras Hashem otzaro</i> ”—the fear of Hashem is His treasure.	והו ענין: “יראת ה' אוצרו”
That when a person deeply focuses to reveal the treasure of fear of Heaven—“ <i>Atem tzefunim li</i> ”—as above in “ <i>Bilibi tzafanti imrasecha</i> ”,	שפאשר האדם מעמיק לגלות אוצר של יראת שמים – אתם צפונים לי”, וכנ"ל בענין: “בלבי צפנתי – אמרתך”
through this: “ <i>Va'ani tzafanti lachem</i> ”—I have hidden for you a treasure of fear of Heaven, which is drawn from <i>Mocha Stima'ah</i> .	על-ידי זה: “ואני צפנתי לכם” – אוצר של יראת שמים, הנמשך ממוחא סתימא'ה

Temach Tzedek
Ohr HaTorah
Vayikra

And this is: “ <i>Tzafanta li'yerei'echa</i> ”—specifically.	וְזֶה: “צַפִּנְתָּ לִירְאִידָה” – דּוֹקָא
And one can also say that “ <i>MiTzafon zahav yavo</i> ” refers to the golden altar, upon which the ketores was offered, and it is drawn from the north, after the blood of the tamid, which was in the north—then comes the level of ketores on the golden altar, etc.	וְגַם אֶפְשָׁר לומר – שְׁ**מִצְפּוֹן זָהָב יֵאָתֶה** – כִּי הַזָּהָב – מִזִּבְחַת הַכֹּהֲנִים – שֶׁעָלָיו מִקְטִירִין אֶת הַקְטֹרֶת, וְהוּא נִמְשָׁךְ מִצְפּוֹן – אַחֵר דָּם הַתָּמִיד – שֶׁהָיָה בִּצְפּוֹן – אֲזַי נִבּוֹא לְבַחֲנֵינָה קְטֹרֶת עַל מִזְבֵּחַ הַזָּהָב כו'.
קצור	
Summary: The explanation of the Bachya on “ <i>Tzafonah</i> ” is that it completes the attribute of <i>Gevurah</i> .	קצור. פִּירוּשׁ הַבַּחַי “צַפּוֹנָה” – לְהַשְׁלִים אֵלָיו מִדַּת הַגְּבוּרָה.
This is in line with the idea that tzaddikim transform the attribute of judgment into mercy.	זֶהוּ עַל דֶּרֶךְ – שֶׁצַּדִּיקִים מְהַפְּכִים מִדַּת הַדִּין לְמִדַּת הַרַחֲמִים.
And this is through drawing down from <i>Atik Yomin</i> ,	(וְהִינוּ – עַל־יְדֵי הַמִּשְׁכָּה מֵאַרְיֵה אֲנָפִין) (עֵתִיק יוֹמִין).
and this is the concept of “ <i>I remember the Akeidah of Yitzchak</i> ”—when the attribute of judgment was transformed into mercy.	וְזֶהוּ עֲנִינוּ: “אֲנִי זֹכֵר עֲקִידַת יִצְחָק” – שֶׁאֲזַי נִהְפְּכָה מִדַּת הַדִּין לְרַחֲמִים.
As our sages say: while Avraham was binding Yitzchak, Hashem was binding the heavenly ministers of the nations.	כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל: בְּשַׁעַת שֶׁהָיָה אַבְרָהָם עוֹקֵד אֶת יִצְחָק – הָיָה הַקָּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא כּוֹפֵת שָׂרֵיהֶם שֶׁל עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים.
As cited in Yalkut Shimoni , Parshas Vayeira, section 248.	בְּיִלְקוּט שִׁמְעוֹנִי – פֶּרֶשׁת וַיֵּרָא – רַמְזוֹ רמ"ח.
And this is through the drawing from <i>Atik</i> , which has no left side.	וְהִינוּ – עַל־יְדֵי הַמִּשְׁכָּת עֵתִיק, שֶׁאֵין שָׁם שְׂמָאל.
Therefore, likewise, through “ <i>Tzafonah lifnei Hashem</i> ”—which is the level of <i>Gevurah</i> on the left side—when they read “ <i>Tzafonah</i> ”, Hashem remembers the Akeidah of Yitzchak.	וְלָכֵן גַּם־כֵּן – עַל־יְדֵי “צַפּוֹנָה לִפְנֵי ה'” – בַּחֲנִינָה גְבוּרָה שֶׁבְּשְׂמָאל – כּוֹרְאִין “צַפּוֹנָה” – זֹכֵר עֲקִידַת יִצְחָק.
The <i>northern wind</i> is not encompassed—it was created but not completed—so that it would not extend into the kelipos too much.	רוּחַ צַפּוֹנִית אֵינָה מְסוּבֶּבֶת – בְּרָאוּהָ וְלֹא גָמְרוּהָ – כְּדֵי שֶׁלֹּא יִתְפַּשֵּׁט לְקַלִּיפוֹת יוֹתֵר מְדִי.
And therefore the demons were created on Erev Shabbos at twilight.	וְלָכֵן הַשְּׂדִים נִבְרְאוּ בְּעֶרֶב שַׁבָּת בֵּין הַשְּׁמִשׁוֹת.
And through the Levi'im and the korbanos that are <i>Tzafonah</i> , the left line is rectified.	וְעַל־יְדֵי הַלְוִיִּם וְהַקֹּרְבָּנוֹת שֶׁהֵם “צַפּוֹנָה” – נִתְקַן קוֹ הַשְּׂמָאל.
Therefore the mizbeach had a surrounding on the north side as well.	וְלָכֵן – בְּמִזְבֵּחַ – הָיָה סוּבֵב גַּם מִצַּד צָפוֹן.

Temach Tzedek
Ohr HaTorah
Vayikra

And from the darkness came an increase of light—a revelation from the level of “ <i>Asher tzafanta</i> ”, which is <i>Kesser</i> , “ <i>Yoshes choshech sisro</i> ”.	וַנַּעֲשֶׂה מִן הַחֹשֶׁךְ – יְתֵרוֹן הָאוֹר – גִּילּוֹי מִבְּחִינַת “אֲשֶׁר צָפַנְתָּ”, שֶׁהוּא כֶּסֶר, “יִשֶׁת חֹשֶׁךְ סִתְרוֹ”.
And this is “ <i>Tzchok asah li Elokim</i> ”—the Akeidah of Yitzchak—the ram created at twilight, which rectified the level of <i>Tzafon</i> .	וְזֶהוּ: “צִחּוֹק עָשָׂה לִי אֱלֹקִים” – עֲקִידַת יִצְחָק – אֵיל שֶׁנִּבְרָא בַּיּוֹם הַשְּׁמֻשׁוֹת – שֶׁתִּקּוּ בְּחִינַת “צָפוֹן”
And afterward: “ <i>And he shall sprinkle... around</i> ”—two placements that are four, corresponding to the name <i>Havayah</i> , <i>Soveiv Kol Almin</i> .	וְאַחֵר כֶּד: “וְזָרַק כּו' סָבִיב” – שְׁתֵּי מַתְנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע – שֵׁם הוּי' – סוֹבֵב כָּל עֲלָמִין
And one must be involved in Torah—“ <i>Bilibi tzafanti imrasecha</i> ”—and through this, “ <i>so that I not sin against You.</i> ”	וְצָרִיף לְהִיּוֹת בַּעֲסַק הַתּוֹרָה – “בְּלִבִּי צָפַנְתִּי אִמְרָתְךָ” – וְעַל־יָדֵי זֶה: “לִמְעַן לֹא אֶחָטָא לָךְ”
For <i>Tzafon</i> is from afar—the <i>Tzafoni</i> .	כִּי “צָפוֹן” – זֶהוּ מֵרָחוֹק, “הַצָּפוֹנִי”
And see in Pri Etz Chaim , in the kavanos of Shofar, that through the <i>Gevuros</i> of <i>Arich Anpin</i> , all judgments are subdued.	וְעֵינֵינוּ בְּפָרִי עֵץ חַיִּים, בְּכּוֹנוֹת הַשּׁוֹפָר – שֶׁעַל־יָדֵי גְּבוּרוֹת דְּעָרִיף אֲנִפִּין – נִתְכַּפְּלִין כָּל הַדִּינִים
And also: “ <i>Vesamtem sam tam</i> ”—“a perfect remedy”—for <i>Tiferes</i> unites <i>Chesed</i> and <i>Gevurah</i> so that the left is included in the right, and the yetzer hara is subdued to the yetzer tov.	וְגַם: “וְשַׁמַּתֶּם סָם תָּם” – כִּי הַתַּפְאָרַת מִתְבָּרַת חֶסֶד וְגְבוּרָה – שֶׁיִּהְיֶה שְׁמָאֵלָא אֶתְכַלִּיל בִּימִינָא – וְנִדְחָה הַיֵּצֶר הָרַע – לְהַכְנִיעוֹ לַיֵּצֶר הַטוֹב
And this is: “ <i>Im teitiv se'eis</i> ”—if you improve, you will be elevated.	וְזֶהוּ: “אִם תִּיטִיב שְׂאֵת”
That through Torah, which is a good portion (“ <i>lekach tov</i> ”), the yetzer hara is subdued to the yetzer tov.	שֶׁעַל־יָדֵי הַתּוֹרָה – שֶׁהִיא “לֶקַח טוֹב” – נִכְנָע הַיֵּצֶר הָרַע לַיֵּצֶר הַטוֹב
For its source is from the level of <i>seichel tov</i> , where no evil exists at all— <i>shalom</i> in the upper worlds and <i>shalom</i> in the lower worlds.	כִּי שֶׁרָשָׁה – מִבְּחִינַת “שָׁכַל טוֹב” – שְׁאִין שָׁם רַע כָּלֵל – “שְׁלוֹם בְּפִשְׁמֵעָא” – “שְׁלוֹם בְּפִשְׁמֵטָא”
And “ <i>rav shalom</i> ”—abundant peace—also corresponds to “ <i>Charus al haluchos</i> ”, meaning <i>freedom</i> from the yetzer hara.	וְרַב שְׁלוֹם – גַּם־כֵּן עַל־דֶּרֶךְ: “חֲרוּת עַל הַלְּחוֹת” – דְּהִינּוּ: “חֲרוּת מֵיֵצֶר הָרַע”
<i>Ben chorin</i> (a free man) = <i>ben shemen</i> (a son of oil) as explained in Zohar , Parshas Lech Lecha, 95b.	“בֶּן חוֹרִין” – “בֶּן שֶׁמֶן”, עֵינֵינוּ בּוֹהֵר פְּרִשְׁתָּ לָךְ לָךְ דָּף צִי”ה ע”ב